

DUVEKOT

Quicksan Wet natuurbescherming

Elst – Kattenberg 150kV

Masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69

Colofon

Product

Quickscan Wet natuurbescherming

Titel

Elst – Kattenberg 150kV masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.

Projectkenmerk opdrachtgever

ANZ0000033

Auteur

[REDACTED]

Collegiale-toets

[REDACTED]

Rapportnummer Duvekot

DR2023.141

Datum

16 maart 2023

Status

Definitief

Versie

1.0

Duvekot Rentmeesters B.V.
Vendelier 4-II
3905 PA Veenendaal

T: (0318) 76 91 64
E: info@duvekotrentmeesters.nl
I: www.duvekotrentmeesters.nl

© Duvekot (2023)

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of gedupliceerd, door middel van druk, fotokopie of anderszins, zonder schriftelijke toestemming van Duvekot Rentmeesters B.V. of de opdrachtgever.

Duvekot Rentmeesters B.V. is ISO 9001 gecertificeerd en aangesloten bij de brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus en werkt dan ook conform de kwaliteitsstandaarden van het ISO 9001 en het NGB.

Te citeren als: Groten, F.J. & Godschalk, P.I. (2023). Quickscan Wet natuurbescherming. Elst – Kattenberg 150kV. Rapport DR2023.141. Duvekot Rentmeesters B.V. Veenendaal.

Samenvatting

Aanleiding

In opdracht van TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) heeft Duvekot Rentmeesters B.V. (hierna Duvekot) een Wnb-check uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan de hoogspanningsverbinding (hierna verbinding) Elst – Kattenberg 150kV, hoogspanningsmasten (hierna masten) 47 tot en met 69. De werkzaamheden bestaan uit het herstellen van de mastfundaties. Deze werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023. Omdat de werkperiode soms wordt aangepast is een beoordeling gemaakt voor alle werkperiodes (Q1 tot en met Q4). Aanleiding voor het uitvoeren van deze quickscan is de conclusie uit de door Duvekot uitgevoerde Wnb check (DR2023.089). Daarin is vastgesteld dat masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69 zijn gelegen in leefgebied van habitatrichtlijnsoorten poelkikker, rugstreeppad en teunisbloempijlstaart (Wnb artikel 3.5). Ook zijn de masten gelegen in leefgebied van nationaal beschermde soorten das, hazelworm, ringslang en sleedoorpage (Wnb artikel 3.10). Daarnaast zijn masten 57, 67, 68 en 69 gelegen in Natura 2000-gebied Veluwe (Wnb hoofdstuk 2).

Doel

Door het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming (hierna Wnb) wordt in beeld gebracht of door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk strijdigheden ontstaan met de waarden vanuit de Wnb en provinciale beleidsregels.

Beoordeling beschermde gebieden

Masten 57, 67, 68 en 69 staan in het Natura 2000-gebied Veluwe. Mast 67 is gelegen in habitattype (H9120) beuken-eikenbossen met hultst. Masten 57, 67, 68 en 69 zijn niet gelegen in een aangewezen habitattype. Masten 47, 49 t/m 52 en 67 staan in Gelders Natuurnetwerk begreemd gebied.

Beoordeling beschermde soorten

- In mast 50 is een bezet ravennest aanwezig (Wnb artikel 3.1);
- Onder mast 60 is een vluchtpijp van nationaal beschermde soort das aanwezig (Wnb artikel 3.10);
- Masten 68 en 69 bevinden zich in leefgebied van nationaal beschermde soort hazelworm (Wnb artikel 3.10);
- Masten 47 tot en met 52 bevinden zich in leefgebied van habitatrichtlijnsoort poelkikker (Wnb artikel 3.5) en/of nationaal beschermde soort ringslang (Wnb artikel 3.10);
- De omgeving van de masten is in het broedseizoen (broedseizoen: 1 maart tot en met 15 augustus) geschikt voor diverse broedvogels (Wnb artikel 3.1).

Conclusie beschermde gebieden

Directe negatieve effecten (zoals oppervlakteverlies) zijn op voorhand uitgesloten. Ook is door de aard en duur van de werkzaamheden een negatief effect op de voor dit gebied aangewezen habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten niet te verwachten. Zodoende conflicteren de voorgenomen werkzaamheden niet met Wnb hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden). De werkzaamheden hebben ook geen invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden binnen het Gelders Natuurnetwerk. Zodoende conflicteren de voorgenomen werkzaamheden niet met de provinciale beleidsregels die van toepassing zijn op het Natuurnetwerk Nederland.

Vanuit de gebiedsbescherming zijn er daarom geen beperkingen voor de uitvoer van de werkzaamheden.

Conclusie beschermde soorten

- Door de voorgenomen werkzaamheden bij mast 50 wordt het ravennest mogelijk dusdanig verstoord dat een broedsel mislukt. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.1, lid 1 en 4;
- Door de voorgenomen werkzaamheden bij mast 60 wordt mogelijk de vluchtpijp van das beschadigd en/of gaat de functie van de vluchtpijp verloren. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.10, lid 1b;
- Door de voorgenomen werkzaamheden bij masten 68 en 69 gaan mogelijk exemplaren van hazelworm verloren. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.10, lid 1a;
- Door de voorgenomen werkzaamheden bij masten 47 tot en met 52 gaan mogelijk exemplaren van poelkikker en/of ringslang verloren. Dit is een overtreding van artikelen 3.5, lid 1 en 3.10, lid 1a;
- Wanneer er vogels in de directe omgeving van de masten broeden, worden deze door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk verstoord en kan een broedsel mislukken. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.1, lid 1 en 4.

Vervolgstappen

- **Mast 50:** De voorgenomen werkzaamheden kunnen niet plaatsvinden in de periode van 1 februari tot en met 15 juni. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 15 juni tot en met 15 september dient er een broedvogelcheck te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 16 september tot en met 31 januari zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk;
- **Mast 60:** De voorgenomen werkzaamheden kunnen niet plaatsvinden. Er dient aanvullend onderzoek dat te worden uitgevoerd;
- **Masten 68 en 69:** De voorgenomen werkzaamheden bij masten 68 en 69 dienen te worden uitgevoerd conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Het grondberijdend materiaal blijft hierbij op de bestaande bospaden, en de betonpoeren worden met behulp van verlengingsbuizen hersteld;
- **Mast 47:** Er dient vanaf de aanwezige rijplaten tot aan de mast een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt;
- **Masten 48, 49, 51 en 52:** Er dient vanaf de aanwezige onverharde paden tot aan de masten een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt;
- Bij alle masten dient vooraf middels een faunacheck door de aannemer gecontroleerd te worden op mogelijke broedgevallen. Als er een broedgeval wordt vastgesteld dient er contact te worden opgenomen met de betrokken ecooloog (██████████, 06 ██████████) of (██████████, 06 ██████████) om de eventueel te nemen vervolgstappen te bespreken.

Inhoud

1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding.....	6
1.2 Wet natuurbescherming	6
1.3 Doel	6
1.4 Plangebied	7
1.5 Voorgenomen werkzaamheden	11
1.5.1 Werkwijze	11
1.5.2 Planning.....	11
1.6 Methode.....	11
1.6.1 Algemeen.....	11
1.6.2 Beschermde gebieden	11
1.6.3 Beschermde soorten	11
1.7 Leeswijzer	12
2. Effectbeoordeling beschermde gebieden	13
2.1 Natura 2000-gebieden	13
2.1.1 Natura 2000-gebied Veluwe	13
2.1.2 Effectbeoordeling Natura 2000-gebied Veluwe	14
2.1.3 Effectbeoordeling stikstof t.b.v. Natura 2000.....	18
2.2 Natuurnetwerk Nederland	19
3. Effectbeoordeling beschermde soorten	20
3.1 Veldbezoek	20
3.2 Flora	20
3.3 Grondgebonden zoogdieren.....	22
3.4 Vleermuizen.....	27
3.5 Vogels	28
3.5.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten	28
3.5.2 Overige broedvogels	30
3.6 Amfibieën	31
3.7 Reptielen	34
3.8 Vissen	39
3.9 Insecten	39
3.10 Weekdieren	41
4. Conclusie en vervolgstappen	42
4.1 Conclusie	42
4.2 Vervolgstappen.....	42
Bronnen	44
Bijlagen	46
Bijlage I Wet natuurbescherming	46
Bijlage II Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden.....	56
Bijlage III Uitkomsten veldbezoek.....	58

1. Inleiding

In het onderstaande hoofdstuk worden de aanleiding en het doel van deze quickscan beschreven. Daarnaast worden het plangebied, de voorgenomen werkzaamheden en de algemene onderzoeksopzet toegelicht. De conclusies van het onderzoek zijn alleen van toepassing op de opgenomen werkzaamheden. Deze rapportage is maximaal tot 3 jaar na oplevering geldig, mits de situatie in het plangebied niet of nauwelijks verandert en de voorgenomen activiteit gelijk blijft. Indien de werkzaamheden op een later moment plaatsvinden dan kan het uitgevoerde onderzoek worden geactualiseerd.

1.1 Aanleiding

In opdracht van TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) heeft Duvekot Rentmeesters B.V. (hierna Duvekot) een Wnb-check uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan de hoogspanningsverbinding (hierna verbinding) Elst – Kattenberg 150kV, hoogspanningsmasten (hierna masten) 47 tot en met 69. De werkzaamheden bestaan uit het herstellen van de mastfundaties. Deze werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023. Omdat de werkperiode soms wordt aangepast is een beoordeling gemaakt voor alle werkperiodes (Q1 tot en met Q4). Aanleiding voor het uitvoeren van deze quickscan is de conclusie uit de door Duvekot uitgevoerde Wnb check (DR2023.089). Daarin is vastgesteld dat masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69 zijn gelegen in leefgebied van habitatrichtlijnsoorten poelkikker, rugstreeppad en teunisbloempijlstaart (Wnb artikel 3.5). Ook zijn de masten gelegen in leefgebied van nationaal beschermde soorten das, hazelworm, ringslang en sleedoornpage (Wnb artikel 3.10). Daarnaast zijn masten 57, 67, 68 en 69 gelegen in Natura 2000-gebied Veluwe (Wnb hoofdstuk 2).

1.2 Wet natuurbescherming

Vanuit de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) en specifiek artikel 1.11 dient eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorgplicht houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is: dergelijke handelingen achterwege te laten, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen te treffen om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

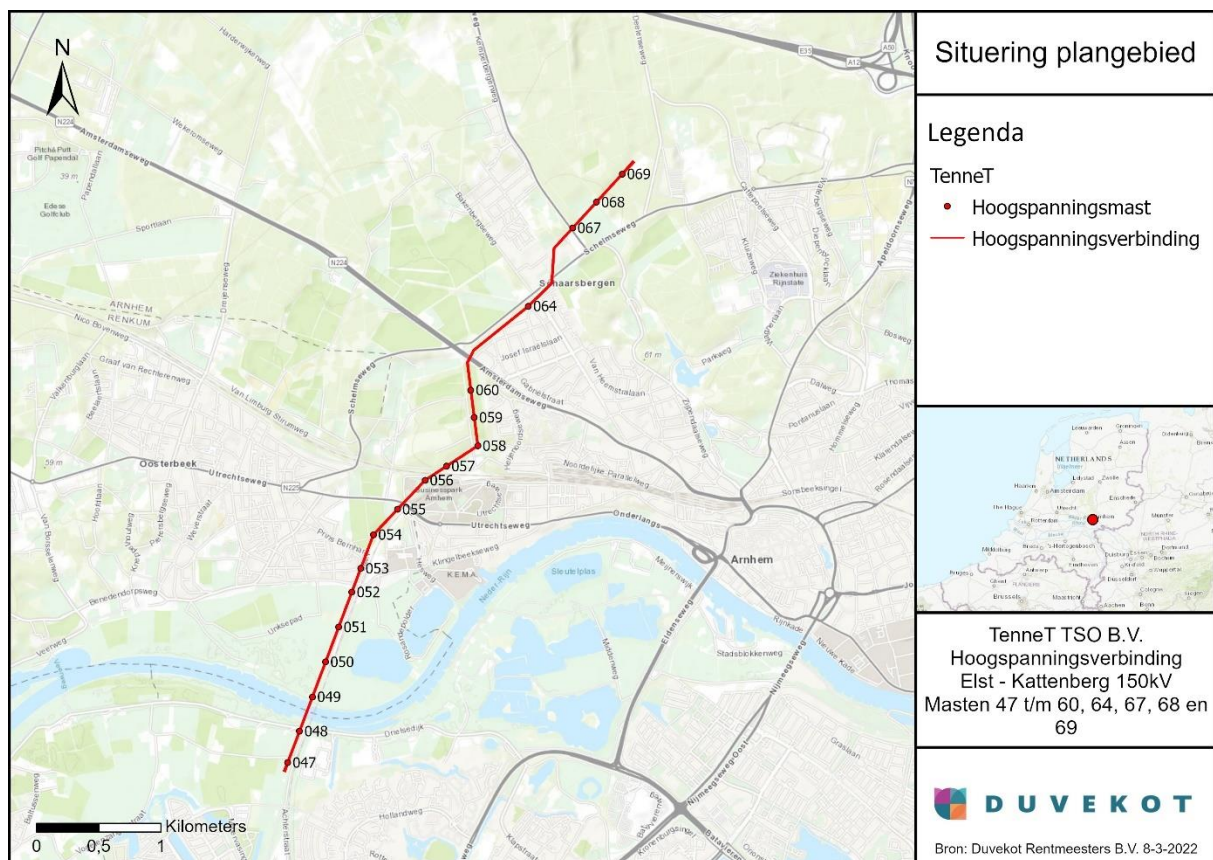
1.3 Doel

Door het uitvoeren van een quickscan wordt in beeld gebracht of door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk strijdigheden ontstaan met de bovengenoemde waarden. Opgenomen in deze rapportage is een beoordeling/toetsing in het kader van de Wnb - specifiek gebiedsbescherming, soortenbescherming - en daarnaast een beoordeling/toetsing van de provinciale beleidsregels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook wordt bepaald of: (a) voorgenomen werkzaamheden plaats kunnen vinden, (b) of dat maatregelen dienen te worden getroffen om gevolgen die niet kunnen worden voorkomen zoveel als mogelijk te beperken dan wel ongedaan te maken, (c) of dat voorgenomen werkzaamheden achterwege dienen te worden gelaten. Indien er nader onderzoek

noodzakelijk is om de situatie juist te beoordelen wordt dit eveneens geadviseerd. Dit geldt tevens als er voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden een vergunning en/of ontheffing noodzakelijk blijkt te zijn.

1.4 Plangebied

Het plangebied betreft de masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69 van de verbinding Elst – Kattenberg 150kV en de toegangswegen naar de masten toe (Figuur 1.1). De masten zijn gelegen in akker- en weidepercelen (masten 48 t/m 52, 54, 55, 57 t/m 60), in bos (67, 68 en 69), naast een parkeerplaats (masten 56 en 64), in een drassig ruigteperceel (mast 47), en in een achtertuin (mast 53) (Figuur 1.2 t/m 1.10). De gehele verbinding is gelegen ten noorden, westen en noordwesten van de stad Arnhem, provincie Gelderland. Masten 47, 48, 56 t/m 60, 64, 67, 68 en 69 zijn gelegen in gemeente Arnhem. Masten 49 t/m 55 zijn gelegen in gemeente Renkum.

Figuur 1.1. Ligging plangebied masten 47 t/m 60, 64, 67, 68 en 69.

Figuur 1.2. Overzicht plangebied mast 47, gezien vanuit het zuiden.

Figuur 1.3. Overzicht plangebied mast 48, gezien vanuit het oosten.

Figuur 1.4. Overzicht plangebied mast 49, gezien vanuit het noordoosten.

Figuur 1.5. Overzicht plangebied mast 50, gezien vanuit het noorden.

Figuur 1.6. Overzicht plangebied mast 51, gezien vanuit het zuiden.

Figuur 1.7. Overzicht plangebied mast 52, gezien vanuit het noordoosten.

Figuur 1.8. Overzicht plangebied mast 53, gezien vanuit het noorden.

Figuur 1.9. Overzicht plangebied mast 54, gezien vanuit het zuiden.

Figuur 1.10. Overzicht plangebied mast 55, gezien vanuit het westen.

Figuur 1.11. Overzicht plangebied mast 56, gezien vanuit het zuiden.

Figuur 1.12. Overzicht plangebied mast 57, gezien vanuit het zuidwesten.

Figuur 1.13. Overzicht plangebied mast 58, gezien vanuit het zuidwesten.

Figuur 1.14. Overzicht plangebied mast 59, gezien vanuit het noordoosten.

Figuur 1.15. Overzicht plangebied mast 60, gezien vanuit het zuidwesten.

Figuur 1.16. Overzicht plangebied mast 64, gezien vanuit het oosten.

Figuur 1.17. Overzicht plangebied mast 67, gezien vanuit het noordoosten.

Figuur 1.18. Overzicht plangebied mast 68, gezien vanuit het oosten.

Figuur 1.19. Overzicht plangebied mast 69, gezien vanuit het zuidwesten.

1.5 Voorgenomen werkzaamheden

1.5.1 Werkwijze

De werkzaamheden bestaan uit het herstellen van de mastfundaties. Voor de werkzaamheden worden de masten benaderd met een werkbus of tractor met aanhanger. De werkzaamheden bestaan uit herstellen van het 'zichtbare' gedeelte van de mastfundatie. Hierbij worden de betonpoeren tot circa 30 centimeter diepte vrijgemaakt. Vervolgens worden deze gezandstraald, wordt er een primer aangebracht en worden ze hersteld. Bij masten 49, 50 en 51 worden ook de aanwezige ijsbrekers hersteld (twee per mast). Indien er struweel aanwezig is direct naast/tegen een betonpoer wordt deze gesnoeid en mogelijk met mini-kraan verwijderd. De masten worden circa vijf keer benaderd. Deze werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023. Omdat de werkperiode soms wordt aangepast is een beoordeling gemaakt voor alle werkperiodes (Q1 tot en met Q4). De uit te voeren activiteit kan als bestendig beheer en/of onderhoud worden geclassificeerd.

1.5.2 Planning

Deze werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023.

1.6 Methode

1.6.1 Algemeen

De ecologische beoordeling in deze rapportage is gebaseerd op het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) (d.d. 21 februari 2023), een veldbezoek (d.d. 7 maart 2023), literatuurstudie (o.a. verspreidingsatlassen en indien beschikbaar kennisdocumenten), bekende verspreidingsgegevens (zie bronnen) en ecologische principes. De quickscan is uitgevoerd door een ecooloog die voldoet aan de deskundigheidseisen 'ecologisch deskundige' zoals gesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

1.6.2 Beschermde gebieden

Eerst is de situering van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden in beeld gebracht. Vervolgens zijn deze beschermde gebieden en indien relevant de hiervoor aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten beschreven. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan de terreingesteldheid van het plangebied. Vervolgens is op basis van ecologische expertise een uitspraak gedaan over het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Habitattypische soorten worden niet behandeld in een quickscan. Wanneer een negatieve invloed is te verwachten zal nader onderzoek in de vorm van een voortoets Natura 2000 worden geadviseerd. Vervolgens is de situering van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland in beeld gebracht. Op basis van het veldbezoek en ecologische expertise is vervolgens een uitspraak gedaan over het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de wezenlijke kenmerken en waarden van het beheertype.

1.6.3 Beschermde soorten

Beschermde soorten die op basis van de NDFF (de afgelopen 5 jaar) en/of verspreidingsatlassen voorkomen binnen 1 kilometer afstand van het plangebied worden behandeld in deze quickscan. Ook (sporen van) beschermde soorten vastgesteld tijdens het veldbezoek worden behandeld. Het gaat om vogels, zowel algemene broedvogels als vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (Wnb 3.1), habitatrichtlijnsoorten (Wnb

artikel 3.5) en nationaal beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Nationaal beschermde soorten die vrijgesteld zijn worden alleen kort benoemd, er wordt geen effectanalyse gedaan.

Onder meer zijn de masten gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Dit is gedaan door te letten op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen, etc.), nesten (o.a. oude kraaiennesten) en aan de hand van waarnemingen van de betreffende vogelsoorten (geluid, zicht, nest-indicerend gedrag, etc.). Ook aangrenzende bomen zijn beoordeeld op geschiktheid en aanwezigheid van verblijfplaatsen door te controleren op holten, spleten, gaten en loshangende schorsplaten.

Op basis van de tijdens het veldbezoek waargenomen terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en ecologische expertise wordt een uitspraak gedaan over het mogelijke effect van de voorgenomen werkzaamheden op de potentieel aanwezige beschermde soorten. Per soort wordt vervolgens beoordeeld of deze moet worden behandeld op basis van de aanwezigheid van het voorkeursbiotoop en de verstoringsafstand.

1.7 Leeswijzer

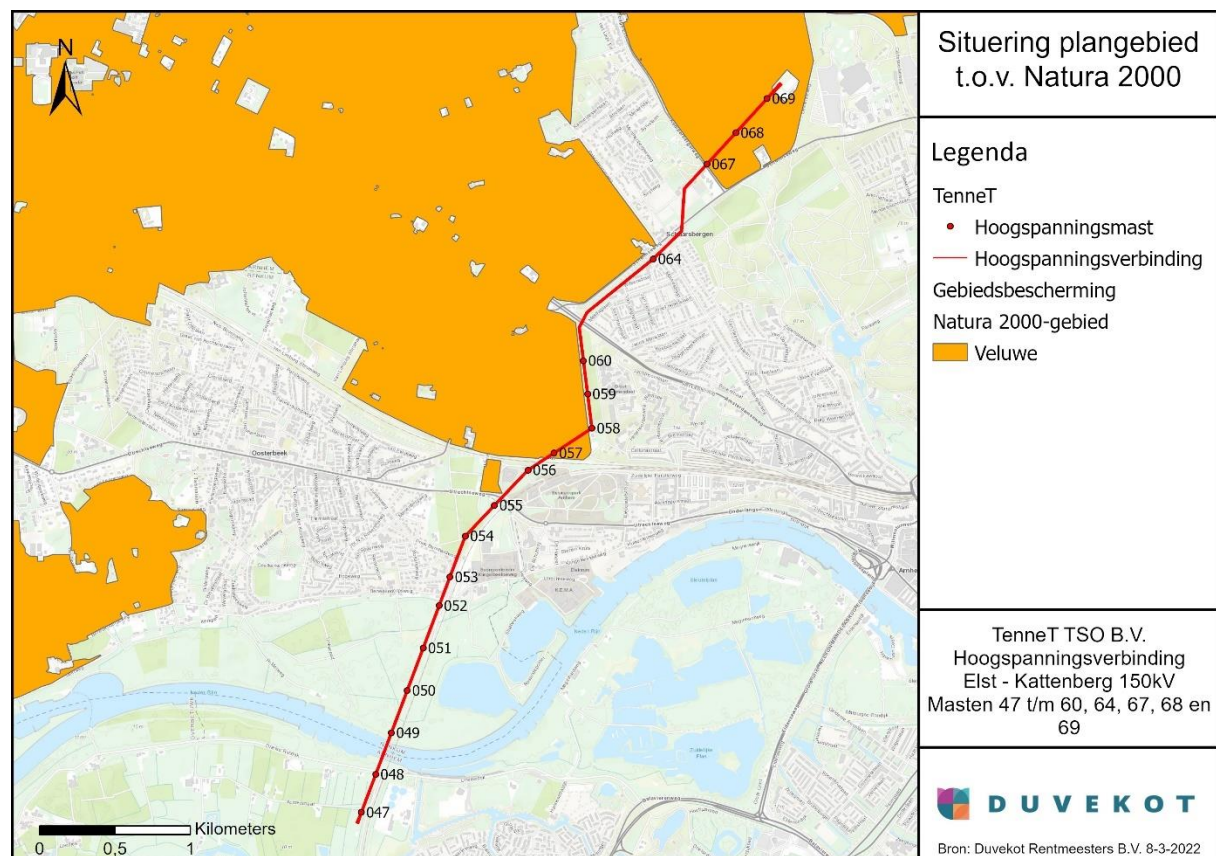
In het voorgaande hoofdstuk is reeds een beschrijving gegeven van de aanleiding en het doel van deze quickscan, ook zijn hierin het plangebied en de werkzaamheden beschreven. Op basis van de verzamelde informatie volgt een beschrijving van de te verwachten effecten van de werkzaamheden op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is, waar nodig, beschreven welke aangepaste werkwijze en/of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn ten aanzien van de Wnb. Indien nader onderzoek noodzakelijk is, is dit aangegeven in de conclusie (hoofdstuk 4). Een beschrijving van de Wnb met betrekking tot beschermde gebieden en beschermde soorten volgt in Bijlage I. Instandhoudingsdoelstellingen van betreffende Natura 2000-gebieden zijn te vinden in Bijlage II. Bij meerdere plangebieden worden de resultaten van het veldbezoek behandeld in Bijlage III.

2. Effectbeoordeling beschermde gebieden

In de onderstaande paragrafen worden de beschermde gebieden en de hiervoor aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten beschreven waarvoor het plangebied en/of de directe omgeving zijn aangewezen.

2.1 Natura 2000-gebieden

Masten 57, 67, 68 en 69 bevinden zich in het Natura 2000-gebied Veluwe (Ministerie van Landbouw, 2023). Masten 55, 56, 58, 59, 60 en 64 liggen nabij (binnen 100 meter afstand) Natura 2000-gebied Veluwe. De overige masten liggen op meer dan 300 meter afstand van Natura 2000-gebied Veluwe. In een straal van 5 kilometer zijn geen andere Natura 2000-gebieden gelegen. Natura 2000-gebieden die gelegen zijn op een afstand van meer dan 5 kilometer van het plangebied wordt niet nader op ingegaan. Gezien de aard en duur van de werkzaamheden is invloed op gebieden op meer dan 5 kilometer afstand namelijk niet te verwachten.

Figuur 2.1. Situering plangebied t.o.v. het Natura 2000-gebied Veluwe.

2.1.1 Natura 2000-gebied Veluwe

Het Natura 2000-gebied de Veluwe is aangewezen als vogel- en habitatrichtlijngebied (Provincie Gelderland, 2017). De instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen, habitatsoorten en (niet)broedvogels zijn opgenomen in Bijlage II Tabel 1. Masten 57, 68 en 69 en de rijroutes naar de masten toe zijn niet gelegen in een aangewezen habitatype. Mast 67 is gelegen in aangewezen habitatype (H9120) beuken-eikenbossen met hult.

2.1.2 Effectbeoordeling Natura 2000-gebied Veluwe

De voorgenen werkzaamheden bij de masten gelegen buiten het Natura 2000-gebied hebben gezien de aard, de duur en de afstand geen significant negatief effect op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe. Hieronder volgt de effectbeoordeling voor de masten 57, 67, 68 en 69, gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe.

Habitattypen

Doordat masten 57, 68 en 69 niet zijn gelegen in een aangewezen habitatype, zijn directe negatieve effecten (zoals oppervlakteverlies) op voorhand uitgesloten. Daarnaast hebben de werkzaamheden gezien de aard en de duur ook geen negatief effect op de kwaliteit van nabijgelegen habitattypen.

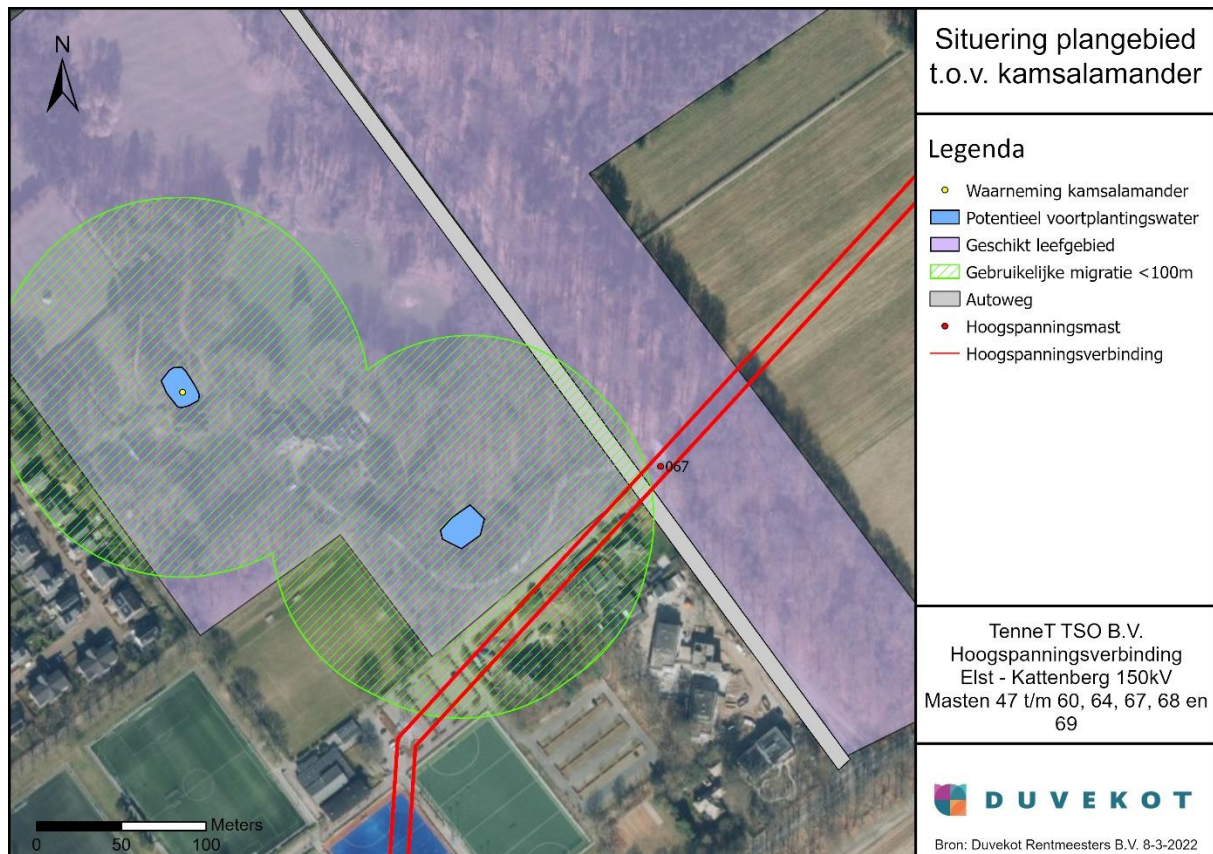
Mast 67 is gelegen in habitatype (H9120) beuken-eikenbossen met hulst. Voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren van de mast gewerkt. Hierbij gaat er geen wezenlijk oppervlakte van het habitatype verloren. Mogelijk wordt er wel braamstruweel gesnoeid om bij de betonpoeren te werk te gaan. Echter, dit braamstruweel is geen kenmerkende soort voor dit habitatype en levert ook geen bijdrage aan de kwaliteit (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2008). Hierom leiden de werkzaamheden bij mast 67 ook niet tot afname van kwaliteit van het habitatype.

Habitatrichtlijnsoorten

Kamsalamander

In een straal van 370 meter afstand van masten 57, 68 en 69 zijn geen potentiële voortplantingswateren aanwezig. Daarnaast is er in de omgeving van de dichtstbijzijnde potentiële voortplantingswateren van de masten geschikt landhabitat aanwezig in de vorm van bos. Indien er geschikt landhabitat in de directe omgeving van het voortplantingswater aanwezig is, verplaatst een kamsalamander zich doorgaans niet meer dan 100 meter (BIJ12, 2017). Hierom kan worden uitgesloten dat de kamsalamander voorkomt bij masten 57, 68 en 69. De werkzaamheden bij masten 57, 68 en 69 hebben daarom geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de kamsalamander.

Het plangebied bij mast 67 biedt mogelijk geschikt landhabitat voor habitatrichtlijnsoort kamsalamander (H1166) door de aanwezigheid van struikgewas, struweel en bos in de directe omgeving (BIJ12, 2017). Ook is er op circa 285 meter afstand van het plangebied een waarneming gedaan van een kamsalamander ter plaatse. Echter, het dichtstbijzijnde potentiële voortplantingswater ligt op circa 108 meter afstand van het plangebied. Indien er geschikt landhabitat in de directe omgeving van het voortplantingswater aanwezig is, verplaatst een kamsalamander zich doorgaans niet meer dan 100 meter (BIJ12, 2017). Direct rondom het dichtstbijzijnde voortplantingswater is geschikt landhabitat aanwezig (Figuur 2.2). Daarnaast worden het potentiële voortplantingswater en de mast van elkaar gescheiden door een autoweg. Deze vormt een barrière voor kamsalamander tijdens eventuele verplaatsing (BIJ12, 2017). Hierom kan worden uitgesloten dat kamsalamander voorkomt in het plangebied van mast 67. De werkzaamheden hebben daarom geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de kamsalamander.

Figuur 2.2. Situering mast 67 t.o.v. de kamsalamander.

Vliegend hert

Habitatrichtlijnsoort vliegend hert (H1083) is sterk gebonden aan een omgeving met kwijnende eiken, waar ook de ei-afzet plaatsvindt. In de directe omgeving van de mastvoeten zijn geen kwijnende eiken vastgesteld, en kan worden uitgesloten dat het vliegend hert er voorkomt. Dit wordt bevestigd door de verspreidingsatlas, waar vliegend hert niet in het plangebied aanwezig is (EIS, 2023). Er kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstelling van het vliegend hert.

Meervleermuis

Habitatrichtlijnsoort meervleermuis (H1318) is een gebouwbewonende soort, maar verblijft ook in vleermuiskasten (Zoogdiervereniging, 2023). Voor de werkzaamheden wordt er niet gewerkt aan gebouwen / worden er geen gebouwen gesloopt. Hierom kan worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen verloren gaan. Ook zijn er in de omgeving van de masten geen gebouwen of vleermuiskasten aanwezig. Hierom is verstoring van de werkzaamheden op potentiële verblijfplaatsen uit te sluiten. Ten slotte vinden de werkzaamheden overdag plaats en is de meervleermuis 's nachts actief, waardoor de soort ook niet wordt verstoord. Er kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstelling van de meervleermuis.

Overige habitatrichtlijnsoorten

Habitatrichtlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel (H1042), beekprik (H1096), rivierdonderpad (H1163) en drijvende waterweegbree (H1831) zijn allen gebonden aan water. Door de afwezigheid van water in de directe omgeving van de masten is een negatief effect van de

werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen van bovengenoemde soorten uit te sluiten.

Broedvogels

Wespendief

In de directe omgeving van de masten zijn geen (potentiële) nesten van wespendief waargenomen. Daarnaast ligt het plangebied ook buiten de broedvogel verspreiding van wespendief (SOVON, 2023). Er kan worden uitgesloten dat er wespendieven in de buurt van de masten broeden. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de wespendief.

Nachtwaluw

Nachtwaluw is gebonden aan halfopen heide in combinatie met open bossen (SOVON, 2023). In de omgeving van de masten is geen halfopen heide aanwezig. Er kan worden uitgesloten dat er nachtzwaluwen broeden in de buurt van de masten. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de nachtzwaluw.

Ijsvogel

De ijsvogel is sterk gebonden aan water en broedt in steilwanden (SOVON, 2023). In de omgeving van de masten zijn geen water en steilwanden aanwezig. Er kan worden uitgesloten dat de ijsvogel in de buurt van de masten broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de ijsvogel.

Draaihals

De draaihals is gebonden aan open loofbos op zandgrond, vaak langs heide, en broedt in oude spechtenholen (SOVON, 2023). In de omgeving van masten 57, 68 en 69 zijn geen geschikte holten voor draaihals waargenomen. Ook liggen deze masten buiten het broedvogel verspreidingsgebied van draaihals (SOVON, 2023). Er kan worden uitgesloten dat de draaihals in de buurt van deze masten broedt.

Op circa 55 meter afstand van mast 67 zijn wel twee spechtenholen waargenomen tijdens het veldbezoek (Figuur 2.3 en 3.4). Echter deze boom is gelegen nabij een wandelpad, waar wandelaars mogelijk een verstorend effect hebben. Ook is er geen heide in de directe omgeving aanwezig. Dit maakt de omgeving niet geschikt als broedbiotoop voor draaihals. Ten slotte liggen de mast en boom buiten het broedvogel verspreidingsgebied van draaihals (SOVON, 2023). Er kan worden uitgesloten dat de draaihals in de buurt van mast 67 broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de draaihals.

Figuur 2.3. Boom met spechtenholen op circa 55 meter afstand van mast 67.

Figuur 2.4. Twee spechtenholen in boom.

Zwarte specht

Masten 67, 68 en 69 zijn gelegen in het broedvogel verspreidingsgebied van zwarte specht (SOVON, 2023). Echter, in de omgeving van de masten zijn geen zwarte spechtenholen waargenomen. Ook zijn de werkzaamheden van gering aard en duur, en worden er geen bomen gekapt. Er kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstelling van zwarte specht.

Boomleeuwerik

De boomleeuwerik is gebonden aan zandige gebieden zoals heide, zandverstuiving en duinen. De directe omgeving van de masten biedt geen schikt broedbiotoop voor boomleeuwerik door de afwezigheid van zandige gebieden. Er kan worden uitgesloten dat de boomleeuwerik in de buurt van deze masten broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de boomleeuwerik.

Duinpieper

De duinpieper is verdwenen als broedvogel in Nederland. Wel is de soort als broedvogel opgenomen met als instandhoudingsdoelstelling: (her)vestiging. De werkzaamheden zijn van lichte aard en hebben geen invloed op potentieel broedbiotoop van de duinpieper. De werkzaamheden hebben hierom geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de duinpieper.

Roodborsttapuit

De roodborsttapuit is gebonden aan halfopen landschappen (SOVON, 2023). De masten bevinden zich in bosgebied, wat niet aan het broedbiotoop van de roodborsttapuit voldoet. Er kan worden uitgesloten dat de roodborsttapuit in de buurt van de masten broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de roodborsttapuit.

Tapuit

De tapuit is gebonden aan open gebieden met veel kale grond zoals duinen en zandverstuivingen (SOVON, 2023). De masten bevinden zich in bosgebied, wat niet aan het broedbiotoop van de tapuit voldoet. Er kan worden uitgesloten dat de tapuit in de buurt van

de masten broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de tapuit.

Grauwe klauwier

De grauwe klauwier is gebonden aan halfopen tot open landschappen met opslag, zoals doornstruiken (SOVON, 2023). De masten bevinden zich in bosgebied, wat niet aan het broedbiotoop van de grauwe klauwier voldoet. Er kan worden uitgesloten dat de grauwe klauwier in de buurt van de masten broedt. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling van de grauwe klauwier.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is geen Wnb-vergunning noodzakelijk, aangezien er in het verleden al een vergunning is verleend en de werkzaamheden als bestendig beheer en onderhoud zijn te classificeren. Dit wordt nader uitgelegd in het kader hieronder.

TenneT is als netbeheerder vanuit de Elektriciteitswet 1998 (artikel 16, eerste lid, onderdeel a, b en q) verantwoordelijk voor het juist laten functioneren van het Nederlands hoogspanningsnet. De door TenneT voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd op grond van de volgende wettelijke grondslagen:

- Elektriciteitswet 1998, artikel 16, eerste lid, onderdeel a, b en q;
- Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 1 tot en met 4.

Gesteld kan worden dat de activiteiten van TenneT geen plannen zijn in de zin van plannen als bedoeld in Wnb artikel 2.7, lid 1. Beleidsplannen die TenneT maakt leiden namelijk niet tot de vaststelling van een kaderstellend plan dat de basis vormt voor vergunningverlening. Het bestaande hoogspanningsnetwerk is ook geen project als bedoeld in Wnb artikel 2.7, lid 2. Deze hoogspanningsverbinding is tijdens aanleg onder toestemming gerealiseerd, ofwel onder vergunning. Gezien het feit dat de Wnb uitsluitend gaat over het realiseren van projecten, heeft deze geen betrekking op reeds gerealiseerde projecten.

Tevens geldt voor deze onderdelen van het hoogspanningsnetwerk, dat het gebruik ervan ook geen project in de zin van de Wnb is. Het uitgangspunt van een verleende vergunning voor de realisatie van een netwerkonderdeel levert namelijk ook het gebruiksrecht hiervan. Bij dit gebruik is normaal beheer en onderhoud inbegrepen en nodig om de huidige functie te kunnen blijven uitoefenen.

Op basis hiervan kan worden gesteld dat het reguliere bestendig beheer en onderhoud geen project is in de zin van de Wnb en dat er zodoende geen Wnb-vergunning noodzakelijk is voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden. Echter Wnb artikel 1.11, de zorgplicht, blijft van toepassing.

2.1.3 Effectbeoordeling stikstof t.b.v. Natura 2000

Het plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe. Er is echter met betrekking tot stikstof, geen Wnb-vergunning noodzakelijk voor de voorgenomen werkzaamheden, aangezien het bestendig beheer en onderhoud betreft ten behoeve van verbindingen (zie ook paragraaf 2.1.2).

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Masten 47, 49 t/m 52 en 67 liggen in Gelders Natuurnetwerk begremsd gebied (BIJ12, 2023)². De overige masten liggen niet in Gelders Natuurnetwerk begremsd gebied. Werkzaamheden ten behoeve van beheer en onderhoud aan de masten zijn echter geen afwijking van het bestemmingsplan. Bovendien zijn de eventuele effecten van tijdelijke aard. Toetsen aan het NNN is daarom niet nodig.

3. Effectbeoordeling beschermde soorten

In de onderstaande paragrafen worden de onderzochte soortgroepen beschreven die vanuit de Wnb beschermd zijn en in het plangebied en directe omgeving mogelijk zijn aan te treffen.

3.1 Veldbezoek

Om de lokale situatie in het plangebied volledig in beeld te brengen is er een veldbezoek uitgevoerd, zie hieronder de bezoekomstandigheden.

Onderzoeker: [REDACTED]	Temperatuur: 3°C
Datum: 7 maart 2023	Bewolking: 8/8
Tijd: 08.30 – 16:30 uur	Windkracht: 5 Bft
Duur veldbezoek: 8 uur	Neerslag: regen

Om de resultaten van de achttien individuele plangebieden overzichtelijk weer te geven, zijn deze waarnemingen per soortgroep opgenomen in een tabel per plangebied te vinden in Bijlage III (Tabel 1 tot en met 18). Indien er waarnemingen zijn die nader toegelicht dienen te worden, is dit uitgewerkt in de opeenvolgende paragrafen 3.2 tot en met 3.10. Deze toelichting heeft veelal betrekking op beschermde soorten dan wel kritische situaties.

3.2 Flora

Op basis van de NDFF en bekende verspreidingsdata zijn er veel waarnemingen van nationaal beschermde soort zandwolfsmelk (Wnb artikel 3.10) gedaan. Verder zijn er geen waarnemingen van habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten bekend of te verwachten in de nabijheid van het plangebied of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. De plantensoorten die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen onder de masten (zie Bijlage III Tabel 1 tot en met 18) zijn niet juridisch beschermd. Op basis van het aangetroffen ecotoop, de abiotiek en de aanwezige plantensoorten zijn geen beschermde soorten te verwachten.

Zandwolfsmelk

In 2018 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van masten 47 en 52 (op circa 40 tot 500 meter afstand) veel waarnemingen gedaan van Zandwolfsmelk. Zandwolfsmelk staat op zonnige, open plaatsen, vaak op droge, niet bemeste, basenrijke zandige tot lemige bodems. Bekende groeiplaatsen zijn rivierdijken, rivierduinen, graslanden, bermen en langs spoorwegen (FLORON, 2023).

Mast 47

De waarnemingen van zandwolfsmelk zijn allen gedaan op de helling van de talud waarop het treinspoor is gelegen. De berm van een treinspoor is ook een bekende groeiplek van zandwolfsmelk. Door de verhoogde ligging in het landschap biedt de talud drogere grond. De mast en de rijroute ernaartoe daarentegen liggen lager, in een nat ruigteperceel. Dit door de aanwezigheid van een grote plas water ten westen van de mast en diverse greppels (zie Figuur 3.1). Door dit natte karakter kan worden uitgesloten dat zandwolfsmelk voorkomt in de

nabijheid van mast 47. Er zijn tijdens het veldbezoek ook geen exemplaren waargenomen. Er kan ook worden uitgesloten dat er exemplaren worden vernield tijdens de werkzaamheden. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor zandwolfsmelk bij mast 47 niet noodzakelijk.

Figuur 3.1. Mastvoet mast 47 niet geschikt als groeibiotoop voor zandwolfsmelk.

Mast 52

De waarnemingen van zandwolfsmelk zijn gedaan op een onbeheerd ruigteperceel ten oosten van de mast. Mast 52 en de rijroute ernaar toe liggen op een beheerd graslandperceel (Figuur 3.2). Dit biedt geen groeibiotoop voor zandwolfsmelk. Er kan worden uitgesloten dat zandwolfsmelk voorkomt in de nabijheid van mast 52. Er zijn tijdens het veldbezoek ook geen exemplaren waargenomen. Er kan ook worden uitgesloten dat er exemplaren worden vernield tijdens de werkzaamheden. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor zandwolfsmelk bij mast 52 niet noodzakelijk.

Figuur 3.2. Mastvoet mast 52 niet geschikt als groeibiotoop voor zandwolfsmelk.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep flora niet noodzakelijk.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van de NDFF is de habitatrichtlijnsoort bever (Wnb artikel 3.5), en zijn de nationaal beschermde soorten boommarter, bunzing, das, eekhoorn, steenmarter en wezel te verwachten in de omgeving van de masten. Daarnaast is uit het veldbezoek gebleken dat het plangebied en de directe omgeving ook geschikt zijn als habitat voor desbetreffende soorten. Ook zijn tijdens het veldbezoek een dassenhoofdburcht, -bijburcht en -vluchtpijp, en twee nesten van eekhoorn (Wnb artikel 3.10) aangetroffen. Verder zijn er geen waarnemingen bekend van habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, die niet vrijgesteld zijn in het plangebied of binnen de invloedssferen daarvan.

Bever

In 2018 tot en met 2022 zijn in de omgeving van masten 47 tot en met 52 (op circa 90 tot 480 meter afstand) 33 waarnemingen gedaan van bever met burcht, ter plaatste en vraatsporen. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water en hebben een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier (Zoogdiervereniging, 2023). Ze zijn vooral in de schemering en 's nachts actief; overdag slapen ze veelal. De benutte oeverzone bedraagt 10 à 20 meter het land op. Voor de winter en als onderkomen voor de jongen graven ze in steile oevers holen, waarvan er meestal één wordt uitgebouwd tot burcht of er wordt een vrijstaande burcht gebouwd omringd door water of op flauwe en harde oevers. Bevers kunnen snel wennen aan menselijke activiteiten, maar plotselinge verstoringen kunnen wel leiden tot het verlaten van de burcht (BIJ12, 2017).

Masten 47 tot en met 52 zijn allen gelegen op meer dan 50 meter afstand van dichtstbijzijnde wateren, waar bever mogelijk een burcht in kan bouwen. In acht nemende dat de verstoringsafstand van een beverburcht of -hol circa 50 meter bedraagt, en de benutte oeverzone circa 20 meter (BIJ12, 2017), kan worden uitgesloten dat er voortplantings- en/of rustplaatsen van bever verloren gaan. Er zijn tijdens het veldbezoek ook geen exemplaren of sporen van bever waargenomen. Mogelijk kan er wel een verplaatsend exemplaar in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Echter, de werkzaamheden vinden overdag plaats - terwijl de bever vooral in de schemering en 's nachts actief is (BIJ12, 2017). Ook verstoring van de werkzaamheden op de bever is daarom uit te sluiten. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de bever niet noodzakelijk.

Boommarter

In 2019 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van masten 55 en 58 (op circa 140 tot 440 meter afstand) zeven waarnemingen gedaan van boommarter ter plaatse en foeragerend. De boommarter leeft hoofdzakelijk in bossen. Het is een zeer mobiele soort; een territorium is tot circa 1000 hectare groot en 's nachts kunnen individuen afstanden van twee tot zeven kilometer afleggen. Vaste rustplaatsen bestaan uit boomholtes, oude hollen, tussen boomwortels en onder takkenhopen. Vaste voortplantingsplaatsen zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten en mogelijk in gebouwen aan de bosrand (Zoogdiervereniging, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn er bij masten 68 en 69 potentiële vaste rustplaatsen van boommarter waargenomen in de vorm van takkenstapels (Figuur 3.3 en 3.4). Echter deze worden tijdens de werkzaamheden niet beroerd. Voor de werkzaamheden wordt enkel aan

de betonpoeren gewerkt, en de takkenstapels liggen niet nabij de mast of op een rijroute. Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan, of dat er exemplaren worden gedood.

Figuur 3.3. Potentiële vaste rustplaats in de vorm van een takkenstapel. Op de achtergrond staat mast 68.

Figuur 3.4. Potentiële vaste rustplaats in de vorm van een takkenstapel nabij mast 69.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de boommarter niet noodzakelijk.

Bunzing

In 2020 is er op 130 meter afstand van mast 52 een waarneming gedaan van een bunzing vers dood ter plaatse. De bunzing leeft hoofdzakelijk in kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie. Het is een mobiele soort met een territorium van tien tot duizenden hectares groot. Vaste rustplaatsen bestaan uit oude holen, onder steenhopen, in holle bomen, onder boomwortels en takkenstapels. Vaste voortplantingsplaatsen zitten vaak in oude holen (Zoogdiervereniging, 2023).

Mast 52 is gelegen op een beheerd graslandperceel. Tijdens het veldbezoek zijn hier geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen waargenomen door het ontbreken van oude holen, steenhopen, en andere. Daarnaast wordt voor de werkzaamheden enkel aan de betonpoeren gewerkt. Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan, of dat er exemplaren worden gedood. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de bunzing niet noodzakelijk.

Das

In 2020 en 2021 zijn er in de omgeving van masten 54 tot en met 58 (op circa 80 tot 430 meter afstand) meerdere waarnemingen gedaan van das ter plaatse en met verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn er in de omgeving van masten 68 en 69 een hoofdburcht waargenomen. In de omgeving van mast 54 is een bijburcht waargenomen. Onder mast 60 is een vluchtpijp waargenomen. De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse biotooptypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen (BIJ12, 2017). De das is een nachtdier, dat in de schemering zijn burcht verlaat en samen of apart op zoek gaat naar voedsel, tot op een afstand van een tot twee, soms vier kilometer van de burcht (Zoogdiervereniging, 2023).

Mast 54

Op circa 120 meter afstand van mast 54 en de rijroute ernaar toe is tijdens het veldbezoek een dassenbijburcht waargenomen (Figuur 3.5 en 3.6). In acht nemende dat de beschermingszone rondom een dassenburcht 50 meter bedraagt (BIJ12, 2017), kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op de bijburcht. Ook gaat er geen functioneel leefgebied van de das verloren, voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren van de mast gewerkt.

Figuur 3.5. Situering bijburcht in omgeving mast 54.

Figuur 3.6. Bijburcht das met (oude) zandwaaier.

Er gaan tijdens de werkzaamheden geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen van das verloren. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de das bij mast 54 niet noodzakelijk.

Mast 60

Onder mast 60 is een vluchtpijp waargenomen (Figuur 3.7 en 3.8). Daarnaast zijn er in de omgeving ook wissels waargenomen (Figuur 3.9) en biedt de directe omgeving geschikt foerageergebied door aanwezigheid van regenwormen (Figuur 3.10).

Figuur 3.7. Recente vluchtpijp bij mast 60, te zien aan verse zandwaaier.

Figuur 3.8. Vluchtpijp bij mast 60, laars als referentie voor grootte.

Figuur 3.9. Wissel nabij mast 60.

Figuur 3.10. Grasland biedt foerageergebied voor das.

Voor de werkzaamheden wordt de mast benaderd met grondberijdend materieel. Vervolgens worden de betonpoeren van de mast vrijgemaakt, gezandstraald en vervolgens hersteld met nieuwe lagen beschermende verf. De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023. Dit valt binnen de meest kwetsbare periode van das: 1 december tot en met 30 juni (BIJ12, 2017). Er kan niet worden uitgesloten dat door de werkzaamheden de vluchtpijp wordt beschadigd, of dat de vluchtpijp haar functie als vaste rustplaats verliest door verwijdering van het dekkende struweel of door verstoring door de werkzaamheden. Er dient aanvullend onderzoek naar das te worden uitgevoerd. Op basis hiervan worden de vervolgstappen bepaald.

Masten 68 en 69

Op circa 130 tot 175 meter afstand van masten 68 en 69 en de rijroutes ernaar toe is tijdens het veldbezoek een actieve dassenhoofdburcht waargenomen (Figuur 3.11 en 3.12). In acht nemende dat de beschermingszone rondom een dassenburcht 50 meter bedraagt (BIJ12, 2017), kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op de hoofdburcht. Ook gaat er geen functioneel leefgebied van de das verloren, voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren van de mast gewerkt.

Figuur 3.11. Pijp van hoofdburcht in omgeving masten 68 en 69 met recente zandwaaier.

Figuur 3.12. Pijp van hoofdburcht in omgeving masten 68 en 69.

Er gaan tijdens de werkzaamheden geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen van das verloren. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de das bij mast 68 en 69 niet noodzakelijk.

Eekhoorn

In 2018 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van masten 52 tot en met 64 (op circa 30 tot 480 meter afstand) veel waarnemingen gedaan van eekhoorn ter plaatse en een eekhoornnest. De eekhoorn leeft in loof-, naald- en gemengd bos, maar zijn ook te vinden in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Een eekhoornnest is een bolvormig bouwwerk van takken met bladeren, circa de grootte van een voetbal. Deze wordt gebouwd in een boom op minimaal vijf meter hoogte. Ook worden boomholtes of oude zwarte kraaiennesten gebruikt als nest. Naast een hoofdnest heeft een eekhoorn ook vijf à zes reservenesten in gebruik (Zoogdiervereniging, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn op circa 90 meter afstand van mast 58 twee eekhoornnesten waargenomen (Figuur 3.13 en 3.14). Echter, voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren van de masten gewerkt. Hierbij worden geen bomen gekapt. Daarnaast is door de aard en afstand van de werkzaamheden is negatief effect de waargenomen eekhoornnesten uit te sluiten.

Figuur 3.13. Eekhoornnest in omgeving mast 58.

Figuur 3.14. Eekhoornnest in omgeving mast 58.

Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan, of dat er exemplaren worden gedood. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de eekhoorn niet noodzakelijk.

Steenmarter

In 2019 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van mast 53 tot en met 59 (op circa 100 tot 460 meter afstand) dertien waarnemingen gedaan van steenmarter ter plaatse (levend en dood). De steenmarter is een cultuurvolger en leeft hoofdzakelijk in gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Belangrijke elementen in het leefgebied omvatten groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen. Het is een mobiele soort; een territorium is van 80 tot 700 hectare groot en 's nachts kunnen afstanden tot vijftien kilometer worden afgelegd. Vaste rustplaatsen bestaan uit boomholtes, takkenstapels, dichte struwelen, maar ook zolders, kruipruimtes, spouwmuren of ruimten

onder dakbedekkingen (Zoogdiervereniging, 2023). Vaste voortplantingsplaatsen zitten vaak in houtwallen, takkenstapels, boomholtes, vervallen schuurtjes maar ook onder dakbedekking (KAD, 2022).

Tijdens het veldbezoek zijn er bij masten 53 tot en met 59 geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen waargenomen door het ontbreken van oude hopen, steenhopen, en andere. Daarnaast wordt voor de werkzaamheden enkel aan de betonpoeren gewerkt. Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan, of dat er exemplaren worden gedood. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de steenmarter niet noodzakelijk.

Wezel

In 2019 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van masten 48 tot en met 54 (op circa 100 tot 430 meter afstand) vijf waarnemingen gedaan van wezel ter plaatse (dood en levend). De wezel leeft bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschappen. Maar ook in bossen, duinen, weilanden en akkerlanden komt de soort voor mits er woelmuizen aanwezig zijn. Het is een mobiele soort met een territorium van 1 tot 25 hectare. Vaste rustplaatsen zijn te vinden in bosschages, onder takkenstapels, in heggen en in oude hopen. Vaste voortplantingsplaatsen zijn oude hopen en spleten in bomen (Zoogdiervereniging, 2023).

Tijdens het veldbezoek zijn er bij masten 53 tot en met 59 geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen waargenomen door het ontbreken van oude hopen, takkenstapels en andere. Voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren gewerkt. Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan, of dat er exemplaren worden gedood. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de wezel niet noodzakelijk.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Daarnaast zijn er provinciaal vrijgestelde soorten zoals bijvoorbeeld bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, ree, rosse woelmuis, veldmuis of vos (Wnb artikel 3.10, lid 2) te verwachten in de omgeving van de masten. De zorgplicht (Wnb artikel 1.11) is ook op deze soorten altijd van toepassing.

Met uitzondering van het nader onderzoek naar das bij mast 60, zijn er geen verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb voor de soortgroep grondgebonden zoogdieren noodzakelijk.

3.4 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en daardoor strikt beschermd, tevens worden vleermuizen benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. In de praktijk houdt deze beschermingsstatus (Bijlage IV van de Habitatrichtlijn Wnb artikel 3.5) in dat voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied niet verstoord of vernietigd mogen worden. Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken, dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het

gebruik hiervan vergeleken met de originele vliegroute teveel energie kost (te ver omvliegen of te onbeschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Op basis van de NDFF zijn er in 2018 tot en met 2022 in de omgeving van alle masten waarnemingen gedaan van gewone dwergvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige vleermuis en watervleermuis.

Gebouwbewonende soorten

De gewone dwergvleermuis is een gebouwbewonende soort (Zoogdiervereniging, 2023). Er vinden geen werkzaamheden plaats aan gebouwen, daarom is een negatieve invloed van de werkzaamheden op potentieel aanwezige voortplantings- en/of rustplaatsen van deze soort uit te sluiten.

Boom- en gebouwbewonende soorten

De franjestaart, baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige vleermuis en watervleermuis zijn boom- en gebouwbewonende soorten (Zoogdiervereniging, 2023). Er vinden geen werkzaamheden plaats aan gebouwen, daarom is een negatieve invloed van de werkzaamheden op potentieel aanwezige voortplantings- en/of rustplaatsen van deze soorten in gebouwen uit te sluiten. Tijdens de werkzaamheden worden er ook geen bomen gekapt. Daarom is een negatieve invloed van de werkzaamheden op potentieel aanwezige voortplantings- en/of rustplaatsen van deze soorten in bomen ook uit te sluiten.

Essentieel foerageergebied, vliegroutes en verstoring

Er worden geen gebouwen gesloopt of bomen gekapt. Hierdoor zijn er geen vliegroutes of foerageergebied verloren. Daarnaast worden de werkzaamheden overdag uitgevoerd en er wordt bij de werkzaamheden geen gebruik gemaakt van kunstlicht. Hierdoor zijn de werkzaamheden niet verstorend voor vleermuizen.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep vleermuizen niet noodzakelijk.

3.5 Vogels

3.5.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Vogels met vaste verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving worden jaarrond beschermd door de Wnb (zie ook Bijlage I). Nesten van categorie 5 soorten zijn op voorhand niet jaarrond beschermd, alleen als ze gebruikt worden door categorie 1 tot en met 4 soorten. Categorie 5 is wel beschermd indien er zwaarwegende ecologische redenen zijn, zoals onvoldoende alternatieve broedgelegenheid.

In mast 50 is tijdens het veldbezoek een ravennest waargenomen met een raaf die nestmateriaal aanleverde. Ook is er op circa 80 meter afstand van mast 48 een zwarte kraaiennest waargenomen. Verder zijn er nog in masten 47 en 51 restanten van oude zwarte kraaiennesten waargenomen. Op basis van de NDFF zijn in het plangebied verder geen waarnemingen bekend van vogelsoorten met nest-indicerende gedragingen als waarschijnlijk

broedend, baltsend/zingend, parend of territorium gedrag of van vogels waarvan een territorium is vastgesteld én die gebruik maken van jaarrond beschermde nesten.

Masten 47 en 51

Tijdens het veldbezoek zijn er restanten van oude zwarte kraaiennesten waargenomen in masten 47 en 51 (Figuur 3.15 en 3.16). Deze zijn niet meer bruikbaar als nest en verdere vervolgstappen ten aanzien de Wnb voor vogels met jaarrond beschermde nesten bij masten 47 en 51 zijn niet noodzakelijk.

Figuur 3.15. Restant van oud zwarte kraaiennest in mast 47.

Figuur 3.16. Restant van oud zwarte kraaiennest in mast 51.

Mast 48

Tijdens het veldbezoek is er op circa 80 meter afstand van mast 48 een zwarte kraaiennest waargenomen (Figuur 3.17). Tijdens het veldbezoek zijn er geen zwarte kraaien of andere vogels met nest-indicerende gedragingen bij het nest waargenomen. Daarnaast is gezien de aard, duur en afstand van de werkzaamheden een negatief effect op een potentieel broedgeval niet te verwachten. Verdere vervolgstappen ten aanzien de Wnb voor vogels met jaarrond beschermde nesten bij mast 48 zijn niet noodzakelijk.

Figuur 3.17. Zwarte kraaiennest in omgeving mast 48.

Mast 50

In mast 50 is tijdens het veldbezoek een ravennest waargenomen met een raaf die nestmateriaal aanleverde (Figuur 3.18). Voor de werkzaamheden wordt de mast circa 5 maal benaderd met grondberijgend materiaal en wordt er aan de betonpoeren gewerkt. De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023. De raaf broedt van begin februari tot half juni (SOVON, 2023). De werkzaamheden zullen een storend effect hebben op de raaf, waardoor er een grote kans is dat het (potentiële) broedsel mislukt. Hierom kunnen de werkzaamheden niet plaatsvinden van 1 februari tot en met 15 juni. Daarnaast kan het ravennest nadat de ravenjongen zijn uitgevlogen in gebruik worden genomen door boomvalk. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 15 juni tot en met 15 september (SOVON, 2023), dient er door een ecologisch deskundige een broedvogelcheck voor boomvalk te worden uitgevoerd. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 15 september tot en met 1 februari, zijn verdere vervolgstappen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten bij mast 50 niet noodzakelijk.

Figuur 3.18. Ravennest in mast 50 en raaf die wegvliegt om nieuw nestmateriaal te zoeken.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de vogels met jaarrond beschermde nesten niet noodzakelijk.

3.5.2 Overige broedvogels

Het plangebied en de omgeving bieden geschikt broedgebied voor vogelsoorten uit de volgende vogelgroepen: Rietzanger-groep, fazant-groep, kievit-groep, winterkoning-groep, zwartkop-groep, putter-groep, bosrandstruweelvogels, vink-groep, grote bonte specht-groep, boomklever-groep, loofboomvogels, holenbroeders en houtduif-groep (Sierdsema, 1995). De vogels die tijdens het veldbezoek zijn waargenomen, zijn opgenomen in Tabel 3.1 tot en met 3.18.

Alle vogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode van 1 maart tot en met 15 augustus worden aangehouden als broedseizoen. Echter, ook buiten deze periode dient vooraf middels een faunacheck door de aannemer gecontroleerd te worden op mogelijke broedgevallen. Als er

een broedgeval wordt vastgesteld dient er contact te worden opgenomen met de betrokken ecooloog om de eventueel te nemen vervolgstappen te bespreken.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep vogels niet noodzakelijk.

3.6 Amfibieën

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek is te verwachten dat de habitatrichtlijnsoorten poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad (Wnb. 3.5), en nationaal beschermde soort alpenwatersalamander (Wnb artikel 3.10) in de omgeving van de masten voorkomen.

Alpenwatersalamander

In 2020 en 2021 zijn er op 150 en 400 meter afstand van masten 64 en 67 twee waarnemingen gedaan van alpenwatersalamander ter plaatse. De waarnemingen van alpenwatersalamander betreffen een uitgezette populatie (RAVON, 2023). Hiervoor is Wnb artikel 3.10 niet van toepassing. Wel is de zorgplicht (Wnb artikel 1.11) voor de alpenwatersalamander te allen tijde van toepassing. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de alpenwatersalamander niet noodzakelijk.

Kamsalamander

In 2020 is er op 245 meter afstand van mast 67 een waarneming gedaan van een kamsalamander ter plaatse. Er kan worden uitgesloten dat er exemplaren of voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan. Zie voor de toelichting hoofdstuk 2 paragraaf 2.1.2 *Effectbeoordeling Natura 2000-gebied Veluwe: kamsalamander*.

Poelkikker

Op basis van de NDFF zijn er uit 2022 in de omgeving van masten 47, 48 en 50 (op circa 170 tot 340 meter afstand) vier waarnemingen bekend van poelkikker ter plaatse en roepend. Het voorkeurs landhabitat van poelkikker omvat relatief droog gebied met veel tijdelijke wateren in heide, hoogveen en half natuurlijke graslanden. Ook zijn soortenrijke vegetatie en structuur in verband met een continu voedselaanbod van belang voor de soort. Een waterhabitat bestaat uit vennen, hoogveenputten, kleine wateren, vee drinkpoelen en sloten en wordt gekenmerkt door schoon, helder, ondiep water met een warme ligging (zonbeschenen) en met een rijke begroeiing van oever- en waterplanten. De voortplanting vindt plaats in waterhabitat van mei tot half juni, waarna de landperiode volgt van half juni tot oktober. De overwintering loopt van oktober tot april en overwinteringsplaatsen worden gekenmerkt door muizenholletjes, stronken, dammetjes met puin <200 meter van water, aanwezigheid bosjes (Creemers & van Delft, 2009).

Masten 48 en 50

Masten 48 en 50 zijn gelegen in bewerkte graslandpercelen (Figuur 3.19 en 3.20). Dit betreft geen voorkeursbiotoop van poelkikker. Ook zijn er geen overwinteringsplaatsen waargenomen, door het ontbreken van muizenholletjes, stronken, puin en meer.

Figuur 3.19. Omgeving mast 48 is geen voorkeursbiotoop voor poelkikker.

Figuur 3.20. Omgeving mast 50 is geen voorkeursbiotoop voor poelkikker.

Echter op circa 100 meter afstand van mast 48 en op circa 86 meter afstand van mast 50 ligt wel potentieel voortplantingswater. Dit valt binnen de 200 meter verplaatsingsafstand die poelkikker doorgaans kan afleggen. Ondanks dat de masten niet op geschikt biotoop zijn gelegen, kunnen er wel mogelijk incidenteel verplaatsende exemplaren voorkomen rondom de masten. De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023, wat valt binnen de landperiode van poelkikker: 1 maart tot en met 15 oktober (BIJ12, 2017). Indien er wordt gewerkt in de periode van 1 maart tot en met 15 oktober, dient er in het grasland een werknemer van de aannemer voor het grondberijdend materieel uit te lopen, zodat eventueel aanwezige exemplaren van poelkikker kunnen vluchten. Daarna kan het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid naar de mast toe rijden. Zo wordt voorkomen dat er exemplaren worden overreden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 oktober tot en met 28 februari (BIJ12, 2017) zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk.

Mast 47

Mast 47 is wel gelegen in voorkeursbiotoop van de poelkikker. Het betreft namelijk een half natuurlijk vochtig grasland (Figuur 3.21) met potentiële voortplantingswateren (Figuur 3.22 en 3.23) en overwinteringsplaatsen (Figuur 3.24) binnen circa 50 meter van mast 47.

Figuur 3.21. Mast 47 gelegen op half natuurlijk

Figuur 3.22. Poel nabij mast 47.

Figuur 3.23. Sloot nabij 47 met schoon, helder en ondiep water.

Figuur 3.24. Potentiële rustplaats voor poelkikker in de vorm van stenenstapel.

De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023, wat valt binnen de landperiode van poelkikker: 1 maart tot en met 15 oktober (BIJ12, 2017). Tijdens de werkzaamheden worden de mastpoeren ontgraven en benaderd met een werkbus of tractor met aanhanger. Er kan niet worden uitgesloten dat met de voorgenomen werkwijze hierbij exemplaren verloren gaan. Echter, er zijn rijplaten aanwezig rondom mast 47 ten behoeve van andere werkzaamheden in de nabijheid. Indien er wordt gewerkt in de periode van 1 maart tot en met 30 september, dient er in het grasland een werknemer van de aannemer vanaf de rijplaten tot aan de mast voor het grondberijdend materieel uit te lopen, zodat eventueel aanwezige exemplaren van poelkikker kunnen vluchten. Daarna kan het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid naar de mast toe rijden. Zo wordt voorkomen dat er exemplaren worden overreden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 oktober tot en met 28 februari, zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk.

Rugstreepad

In 2021 is er op 450 meter afstand van mast 47 een waarneming gedaan van rugstreepad roepend. Het voorkeurs landhabitat van rugstreepad bestaat uit duinen en ruderaal terreinen, dit zijn zandige gebieden met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter. Verder wordt de soort in een breed scala aan landschapstypen aangetroffen. Een waterhabitat wordt gekenmerkt door ondiepe of tijdelijke wateren die snel opwarmen met een pH >5, brak water wordt getolereerd. De voortplanting vindt plaats in waterhabitat van mei tot juni, waarna de landperiode volgt van juni tot oktober. De overwintering loopt van oktober tot april en overwinteringsplaatsen worden gekenmerkt door muizenholletjes, stronken en, dammetjes met puin (Creemers & van Delft, 2009).

De waarneming is in 2021 gedaan nabij braakliggend terrein in verband met de bouw van een nieuwe woonwijk (NSO, 2021). Dit voldoet aan het pionierskarakter waar rugstreepad doorgaans voorkomt. Mast 47 is gelegen op een vochtig kruidenrijkperceel met dichte vegetatie. Dit voldoet niet aan het voorkeursbiotoop van rugstreepad. Daarnaast zijn de mast en de waarneming (en desbetreffend braakliggend terrein) van elkaar gescheiden door een autoweg en brede plas (85 meter breed). Deze vormen beiden een fysieke barrière tijdens eventuele verplaatsing. Er kan worden uitgesloten dat de rugstreepad voorkomt nabij mast

47. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb voor de rugstreeppad zijn niet noodzakelijk.

3.7 Reptielen

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek is te verwachten dat de nationaal beschermde soorten hazelworm en ringslang (Wnb artikel 3.10) in de omgeving van de masten voorkomen.

Hazelworm

In 2020 en 2021 zijn er in de omgeving van masten 55, 60 en 69 (op circa 100 tot 475 meter afstand) drie waarnemingen gedaan van hazelworm ter plaatse en zonnend. Het voorkeursbiotoop van de hazelworm betreft bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. Afwisseling in structuur met open zonbeschenen plekken en een goed ontwikkelde kruidlaag (waarbij een struiklaag ontbreekt) zijn ook van belang. De voortplanting vindt plaats in mei en juni, waarna in augustus en september de ei-afzet plaatsvindt op beschutte warme plaatsen. De overwintering vindt plaats van oktober tot april in droge holten, spleten van rotsen, droge vorstvrije plekken (Creemers & van Delft, 2009).

Mast 55

Mast 55 is gelegen op een weideperceel (Figuur 3.25). Dit voldoet niet aan het voorkeursbiotoop van de hazelworm. De waarneming in de omgeving van mast 55 is gedaan in een bos. Dit bos en mast 55 zijn van elkaar gescheiden door een treinspoor. Daarnaast ligt ten noorden van de mast een drukke autoweg en ten westen een intensief bewerkt akkerperceel. Alle drie de landschapselementen vormen een barrière voor eventuele verplaatsing van hazelworm. Hierom kan worden uitgesloten dat exemplaren van hazelworm rondom mast 55 en de rijroute voorkomen. Er kan worden uitgesloten dat er exemplaren of vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de hazelworm bij mast 55 niet noodzakelijk.

3.25. Mast 55 gelegen op weideperceel.

Mast 60

Mast 60 is gelegen op een agrarisch grasperceel (Figuur 3.26). Dit voldoet niet aan het voorkeursbiotoop van de hazelworm. Echter, op circa 35 meter afstand van de mast bevindt

zich wel een dubbele bomenlaan waar hazelworm mogelijk voorkomt (Figuur 3.27). Mogelijk dient de bomenlaan als geleidend element waar hazelworm zich langs verplaatst. De waarneming bij mast 60 is ook gedaan in het bos wat op desbetreffende bomenlaan aansluit. Aan de andere kant van de mast bevindt zich ook geschikt bos, op circa 70 meter afstand. Ondanks dat de mastlocatie niet geschikt is als biotoop voor hazelworm, kunnen er wel verplaatsende exemplaren voorkomen.

Figuur 3.26. Mast 60 gelegen op graslandperceel.

Figuur 3.27. Bomenlaan nabij mast 60.

De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023, wat valt binnen de actieve periode van hazelworm: 1 maart tot en met 31 oktober (Creemers & van Delft, 2009). Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 maart tot en met 31 oktober, dient er vanaf de verharde weg een werknemer van de aannemer voor het grondberijdend materieel uit te lopen, zodat eventueel aanwezige exemplaren van hazelworm kunnen vluchten. Daarna kan het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid naar de mast toe rijden. Zo wordt voorkomen dat er exemplaren worden overreden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 november tot en met 28 februari, zijn verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb voor hazelworm bij mast 60 niet noodzakelijk.

Masten 68 en 69

Masten 68 en 69 zijn gelegen in braam- en kornoeljestruweel, met in de directe omgeving bos (Figuur 3.28 en 3.29). Dit voldoet aan het voorkeursbiotoop van de hazelworm. Daarnaast zijn in de omgeving ook veel potentiële vaste voortplantings- en/of rustplaatsen waargenomen tijdens het veldbezoek (Figuur 3.30 en 3.31). De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023, wat valt binnen de actieve periode van hazelworm: 1 maart tot en met 31 oktober (Creemers & van Delft, 2009). Voor de werkzaamheden worden de masten met grondberijdend materieel benaderd en worden de betonpoeren hersteld. Hierbij gaan geen potentiële vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren, deze zijn allen gelegen in het bos. Echter, er kan niet worden uitgesloten dat er exemplaren worden gedood tijdens de werkzaamheden. Hierom dient er gewerkt te worden conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Het grondberijdend materiaal blijft hierbij op de bestaande bospaden (tevens de aanrijroute), en worden met behulp van verlengingsbuizen de betonpoeren hersteld.

Figuur 3.28. Omgeving mast 68.

Figuur 3.29. Omgeving mast 69.

Figuur 3.30. Takkenstapel in omgeving mast 68.

Figuur 3.31. Takkenstapel in omgeving mast 69.

Ringslang

In 2019 tot en met 2022 zijn er in de omgeving van masten 48 t/m 55, 58, 59 en 68 (op circa 70 tot 450 meter afstand) zestien waarnemingen gedaan van ringslang ter plaatse en als verkeersslachtoffer. Het voorkeurs landhabitat van de ringslang omvat vochtige graslanden in agrarisch gebied met bosschages en hogere zandgronden in de aanwezigheid van water(en). De voortplanting vindt plaats in landhabitat tussen april en half augustus, ei-afzetplaatsen worden gekenmerkt door rottend organisch materiaal (boomresten), bladhopen, muizenholen, mosplakkaten en tussen stenen. De overwintering loopt van half oktober tot half maart en vindt plaats op droge en vorstvrije plekken zoals onder schors/houthopen, vermolmd boomstronken, rietscholven en stromijten (Creemers & van Delft, 2009).

Masten 48 t/m 52

Masten 48 t/m 52 zijn gelegen in agrarisch grasland in de uiterwaarden (Figuur 3.19 en 3.32). In de directe omgeving van de masten zijn geen potentieel voortplantingswater of overwinteringsplaatsen aanwezig; takkenstapels, bladholen, muizenholen en andere ontbreken.

Figuur 3.32. Mastvoet mast 52, representatief voor masten 48 t/m 52.

Wel maakt de directe omgeving van de masten mogelijk onderdeel uit van het functionele leefgebied van de ringslang, het betreffen namelijk vochtige graslandpercelen. Er worden voor de werkzaamheden geen vaste voortplantings- en/of rustplaatsen vernield. Wel kan er een incidenteel verplaatsend exemplaar voorkomen. De werkzaamheden staan gepland van 3 april tot en met 9 juni 2023, wat valt binnen de actieve periode van ringslang: 1 maart tot en met 31 oktober (Creemers & van Delft, 2009). Indien er wordt gewerkt in de periode van 1 maart tot en met 31 oktober, dient er in het grasland een werknemer van de aannemer voor het grondberijdend materieel uit te lopen, zodat eventueel aanwezige exemplaren van ringslang kunnen vluchten. Daarna kan het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid naar de mast toe rijden. Zo wordt voorkomen dat er exemplaren worden overreden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 november tot en met 28 februari, zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk.

Mast 53

Mast 53 staat in een achtertuin, verhoogd gelegen in het landschap. De mastvoet is volledig begroeid met klimop en diverse bomen en voldoet hiermee niet aan het voorkeursbiotoop van de ringslang (Figuur 3.33). Ook is er geen potentieel voortplantingswater in de omgeving van de mast aanwezig. De achtertuin wordt ten oosten begrensd door een steile helling naar beneden, gevolgd door een treinspoor. Ten westen van de achtertuin bevindt zich de stedelijke omgeving van de stad Oosterbeek. Het treinspoor en de stedelijke omgeving vormen een barrière voor ringslang tijdens eventuele verplaatsing. Er kan worden uitgesloten dat ringslang in de nabijheid van mast 53 voorkomt. Er kan worden uitgesloten dat er exemplaren of vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de ringslang bij mast 53 niet noodzakelijk.

Figuur 3.33. Mastvoet mast 53.

Masten 54 en 55

Masten 54 en 55 zijn gelegen op een intensief bewerkt akkerperceel (Figuur 3.34) en een weideperceel (Figuur 3.25) respectievelijk. Dit voldoet niet aan het voorkeursbiotoop van de ringslang. De waarnemingen in de omgeving van masten 54 en 55 zijn in een bos en bomenrij. Dit bos en de masten zijn van elkaar gescheiden door een treinspoor. De bomenrij en de masten zijn van elkaar gescheiden door een drukke autoweg. Verder ligt ten westen van de masten meer intensief bewerkte akkerpercelen gevolgd door stedelijk omgeving. Al deze landschapselementen (spoor, drukke autoweg, intensief bewerkte akkerpercelen en stedelijke omgeving) vormen een fysieke barrière voor ringslang tijdens eventuele verplaatsing. Er kan worden uitgesloten dat de ringslang voorkomt in de nabijheid van de masten. Er kan worden uitgesloten dat er exemplaren of vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de ringslang bij masten 54 en 55 niet noodzakelijk.

Figuur 3.34. Ligging mast 54 op intensief bewerkt akkerperceel.

Masten 58 en 59

Masten 58 en 59 zijn gelegen in bewerkte graslandpercelen (Figuur 3.35 en 3.36). Dit betreft geen voorkeursbiotoop van ringslang. Ook zijn er in de directe omgeving geen overwinteringsplaatsen of potentiële voortplantingswateren waargenomen. Daarnaast zijn de masten gelegen in hoger landschap en voldoet het biotoop niet aan het natte karakter waar ringslang doorgaans voorkomt. Er kan worden uitgesloten dat ringslang in de direct omgeving

van de masten voorkomt. Er kan ook worden uitgesloten dat er exemplaren of vaste voortplantings- en/of rustplaatsen verloren gaan tijdens de werkzaamheden. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de ringslang bij masten 58 en 59 niet noodzakelijk.

Figuur 3.35. Mastvoet mast 58.

Figuur 3.36. Omgeving mast 59.

Mast 68

Mast 68 is niet gelegen in voorkeursbiotoop van ringslang. Het betreft namelijk een relatief hooggelegen droog bos (Figuur 3.28), terwijl ringslang doorgaans voorkomt in vochtige graslanden. De waarneming betreft waarschijnlijk een incidenteel verplaatsend exemplaar. Omdat er niet kan worden uitgesloten dat er een incidenteel verplaatsend exemplaar door de werkzaamheden wordt gedood, dient er gewerkt te worden conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Het grondberijdend materiaal blijft hierbij op de bestaande bospaden (tevens de aanrijroute), en worden met behulp van verlengingsbuizen de betonpoeren hersteld.

3.8 Vissen

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat zijn er geen waarnemingen bekend van habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten onder de masten of binnen de invloedssferen van de werkzaamheden. Geschikt biotoop - waterlichamen - ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van (beschermde) vissen is daarom niet mogelijk.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep vissen niet noodzakelijk.

3.9 Insecten

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn habitatrichtlijnsoort teunisbloempijlstaart (Wnb artikel 3.5), nationaal beschermde soorten grote vos en sleedoorndpage (Wnb artikel 3.10) te verwachten in de omgeving van de masten.

Teunisbloempijlstaart

In 2021 zijn er op 360 tot 440 meter afstand van mast 47 twee waarnemingen gedaan van teunisbloempijlstaart als rups ter plaatse. Het voorkeursbiotoop van de teunisbloempijlstaart zijn open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De soort overwintert als pop in de strooisellaag (Vlinderstichting, 2023).

Mast 47 is niet gelegen in vochtig bos en ook zijn er geen waardplanten van teunisbloempijlstaart waargenomen tijdens het veldbezoek. Hiermee voldoet de directe omgeving van mast 47 niet aan het voorkeursbiotoop van de teunisbloempijlstaart. Er kan worden uitgesloten dat er voortplantingsplaatsen (waardplanten) verloren gaan. Mogelijk kan er wel een verplaatsend exemplaar aanwezig zijn, echter de werkzaamheden hebben hier geen negatieve invloed op. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de teunisbloempijlstaart niet noodzakelijk.

Grote vos

In 2020 is er op 180 meter afstand van mast 55 een grote vos ter plaatse waargenomen. De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten zijn hoofdzakelijk iep, maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten (Vlinderstichting, 2023).

Voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren gewerkt. Hierbij worden geen bomen gekapt. Er kan worden uitgesloten dat er vaste voortplantingsplaatsen van grote vos verloren gaan. Mogelijk kan er incidenteel wel een verplaatsend exemplaar aanwezig zijn in of nabij het plangebied. Echter, de werkzaamheden hebben hier geen negatief effect op. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de grote vos niet te verwachten.

Sleedoornpage

In 2018 en 2022 zijn er in de omgeving van mast 48 (op circa 270 tot 450 meter afstand) 23 waarnemingen gedaan van eitjes van de sleedoornpage. In 2020, 2022 en 2023 zijn er in de omgeving van mast 64 (op circa 10 tot 50 meter afstand) acht waarnemingen gedaan van eitjes van de sleedoornpage. De sleedoornpage komt voor in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden, maar ook in tuinen en parken in stedelijk gebied. De waardplanten betreffen doorgaans sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten, zoals pruim.

Mast 48

Mast 48 is gelegen op een agrarisch perceel in afwezigheid van struweel (Figuur 3.19). Er kan worden uitgesloten dat hier waardplanten van sleedoornpage voorkomen. Daarnaast worden voor de werkzaamheden enkel aan de betonpoeren gewerkt. Hierbij worden geen bomen gekapt. Mogelijk kan er incidenteel wel een verplaatsend exemplaar aanwezig zijn in of nabij het plangebied. Echter, de werkzaamheden hebben hier geen negatief effect op. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de sleedoornpage bij mast 48 niet noodzakelijk.

Mast 64

Mast 64 is gelegen nabij een bosschage met sleedooronstruweel. Tijdens het veldbezoek zijn hier geen eieren van sleedoorndpage waargenomen, wel is de waardplant sleedoornd waargenomen. Er kan niet worden uitgesloten dat er dit jaar eieren op desbetreffend sleedoorndstruweel aanwezig zijn. Echter, de mast is gelegen op enkele meters afstand van de sleedoorns (Figuur 3.37), en voor de werkzaamheden wordt enkel aan de betonpoeren van de mast gewerkt. Er kan worden uitgesloten dat vaste voortplantingsplaatsen (waardplanten) verloren gaan. Mogelijk kan er wel een verplaatsen exemplaar aanwezig zijn, echter de werkzaamheden hebben hier negatief effect op. Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de sleedoorndpage bij mast 64 niet noodzakelijk.

Figuur 3.37. Mast 64 (rechts) en sleedoorndstruweel (links).

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep insecten niet noodzakelijk.

3.10 Weekdieren

Op basis van de NDFF, bekende verspreidingsdata en het aangetroffen habitat tijdens het veldbezoek zijn de Europees beschermde soorten Bataafse stroommossel (Wnb artikel. 3.5) en platte schijfhoren (Wnb artikel. 3.5) niet te verwachten in de nabijheid van de masten. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van (beschermde) weekdieren niet mogelijk en ontbreken geschikte voortplantingslocaties voor beschermde soorten uit deze soortgroep.

Verdere vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn voor de soortgroep weekdieren niet noodzakelijk.

4. Conclusie en vervolgstappen

4.1 Conclusie

- In mast 50 is een bezet ravennest aanwezig (Wnb artikel 3.1). Door de voorgenomen werkzaamheden wordt het ravennest mogelijk dusdanig verstoord dat een broedsel mislukt. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.1, lid 1 en 4;
- Onder mast 60 is een vluchtpijp van nationaal beschermde soort das (Wnb artikel 3.10) aanwezig. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt mogelijk de vluchtpijp van das beschadigd en/of gaat de functie van de vluchtpijp verloren. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.10, lid 1b;
- Masten 68 en 69 bevinden zich in leefgebied van nationaal beschermde soort hazelworm (Wnb artikel 3.10). Door de voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk exemplaren van hazelworm verloren. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.10, lid 1a;
- Masten 47 tot en met 52 bevinden zich in leefgebied van habitatrichtlijnsoort poelkikker (Wnb artikel 3.5) en/of nationaal beschermde soort ringslang (Wnb artikel 3.10). Door de voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk exemplaren van poelkikker en/of ringslang verloren. Dit is een overtreding van artikelen 3.5, lid 1 en 3.10, lid 1a;
- De omgeving van de masten is in het broedseizoen (broedseizoen: 1 maart tot en met 15 augustus) geschikt voor diverse broedvogels (Wnb artikel 3.1). Wanneer er vogels in de directe omgeving van de masten broeden, worden deze door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk verstoord en kan een broedsel mislukken. Dit is een overtreding van Wnb artikel 3.1, lid 1 en 4.

4.2 Vervolgstappen

- **Mast 50:** De voorgenomen werkzaamheden kunnen niet plaatsvinden in de periode van 1 februari tot en met 15 juni. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 15 juni tot en met 15 september dient er een broedvogelcheck te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 16 september tot en met 31 januari zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk;
- **Mast 60:** De voorgenomen werkzaamheden kunnen niet plaatsvinden. Er dient aanvullend onderzoek das te worden uitgevoerd;
- **Masten 68 en 69:** De voorgenomen werkzaamheden bij masten 68 en 69 dienen te worden uitgevoerd conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Het grondberijdend materiaal blijft hierbij op de bestaande bospaden, en de betonpoeren worden met behulp van verlengingsbuizen hersteld;
- **Mast 47:** Er dient vanaf de aanwezige rijplaten tot aan de mast een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt;
- **Masten 48, 49, 51 en 52:** Er dient vanaf de aanwezige onverharde paden tot aan de masten een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt;
- Bij alle masten dient vooraf middels een faunacheck door de aannemer gecontroleerd te worden op mogelijke broedgevallen. Als er een broedgeval wordt vastgesteld dient

er contact te worden opgenomen met de betrokken ecooloog (■■■■■, 06 ■■■■■) of ■■■■■, 06 ■■■■■) om de eventueel te nemen vervolgstappen te bespreken.

Tabel 4.1. Vervolgstappen per mast per werkperiode.

	Werkperiode			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Mast 47		1 maart t/m 15 oktober: Er dient van de aanwezige rijplaten tot aan de mast een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt.		
Masten 48, 49, 51 en 52		1 maart t/m 31 oktober: Er dient van de aanwezige onverharde paden tot aan de masten een persoon van de aannemer voor te lopen, waarna het grondberijdend materieel op stapvoets snelheid volgt.		
Mast 50		1 februari t/m 15 juni: Niet uitvoeren i.v.m. bezet ravennest.	16 juni t/m 15 september: Broedvogelcheck door ecologisch deskundige.	
Masten 53 t/m 59	Geen vervolgstappen noodzakelijk.			
Mast 60	Niet uitvoeren: Aanvullend onderzoek das.			
Masten 64 en 67	Geen vervolgstappen noodzakelijk.			
Masten 68 en 69		1 maart t/m 31 oktober: Uitvoering conform een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Het grondberijdend materiaal blijft op de bestaande bospaden, en de betonpoeren worden met behulp van verlengingsbuizen hersteld.		
Alle masten		Faunacheck door de aannemer: controle op mogelijke broedgevallen.		

Bronnen

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Bever, versie1.0*. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-001-Kennisdocument-Bever-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Das*. Opgeroepen op januari 2023, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument kamsalamander*.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Poelkikker*. Opgehaald van BIJ12.
- BIJ12. (2022). Opgehaald van A01.01 Weidevogelgebieden: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/agrarische-natuurtypen/a01-agrarische-faunagebieden/a01-01-weidevogelgebieden/>
- BIJ12. (2022). Opgehaald van A01.03 Ganzenfoerageergebied: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/agrarische-natuurtypen/a01-agrarische-faunagebieden/a01-03-ganzenfoerageergebied/>
- BIJ12. (2023). *Kaarten provincies bekijken*. Opgehaald van [www.bij12.nl](https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/IMNA_NBP_2019_2019_04_18.zip): https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/IMNA_NBP_2019_2019_04_18.zip
- CLO. (2020, augustus 13). *Compendium voor de Leefomgeving*. Opgehaald van Aandeel beschermde natuurgebieden in Nederland: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1425-begrenzing-van-het-natuurnetwerk-en-natura-2000-gebieden>
- Creemers, R., & van Delft, J. (2009). *Nederlandse fauna 9 - De amfibieën en reptielen van Nederland*. KNNV Uitgeverij.
- EIS. (2023). *Vliegend hert*. Opgeroepen op maart 2023, van EIS Verspreidingsatlas Insecten: <https://www.verspreidingsatlas.nl/9900304>
- FLORON. (2023). *Zandwolfsmelk*. Opgeroepen op februari 2023, van FLORON Verspreidingsatlas Vaatplanten: <https://www.verspreidingsatlas.nl/0500#>
- KAD. (2022). *Steenmarter*. Opgeroepen op oktober 2022, van Kennis- en Adviescentrum Dierplagen: <https://www.kad.nl/kennisbank/dierplagen/marters/steenmarter/>
- Ministerie van Landbouw, N. e. (2023). *Natura 2000 gebieden*. Opgehaald van <https://www.natura2000.nl/gebieden>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. (2008). *Profiel habitatype 9120*.
- NSO. (2021). Satellietdataportaal.
- Overheid.nl. (2017, april 25). *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Opgehaald van <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2017-1845.html>
- Provincie Flevoland. (2016, update 2021). *Beleidsregels Uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016*.
- Provincie Fryslan. (2022). *Omgevingsverordening*.
- Provincie Gelderland. (2017). *Beheerplan Natura 2000 Veluwe*. Arnhem: Provincie Gelderland.
- Provincie Gelderland. (2018). *Beheerplan Natura 2000 Veluwe*. Opgeroepen op 11 5, 2019, van Provincie Gelderland: <http:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=11002823ff9c42ad9195668fd25ffb0e>
- Provincie Limburg. (2017, dec 6). *Lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. Opgehaald van Beleidsregels passieve soortenbescherming: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR604161/1#d9758808e839>
- Provincie Overijssel. (2022). *Lijst jaarrond beschermde nesten van vogels in Overijssel (2019)*. Opgehaald van https://www.overijssel.nl/publish/pages/163396/lijs_t_jaarrond_beschermde_nesten_van_vogels_in_overijssel_sept2019_dt.pdf
- RAVON. (2023). *Alpenwatersalamander*. Opgeroepen op februari 2023, van RAVON verspreidingsatlas Amfibieën: <https://www.verspreidingsatlas.nl/A111>
- Rijkswaterstaat. (2022). *Natura 2000*. Opgehaald van <https://www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/beheer-en-ontwikkeling-rijkswateren/natura-2000/>
- RVO. (2022, april 1). *Rijksdienst voor Ondernemend Nederland*. Opgehaald van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>
- Sierdsema, H. (1995). *Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen*. Driebergen/Beek-Ubbergen: Staatsbosbeheer & SOVON.
- SOVON. (2023). *Boomvalk*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/3100>

SOVON. (2023). *Draaihal*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8480>

SOVON. (2023). *Grauwe klauwier*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15150>

SOVON. (2023). *Ijsvogel*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8310>

SOVON. (2023). *Nachtswaluw*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7780>

SOVON. (2023). *Raaf*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15720>

SOVON. (2023). *Roodborsttapuit*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/11390>

SOVON. (2023). *Tapuit*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/11460>

SOVON. (2023). *Wespendief*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/2310>

SOVON. (2023). *Zwarte specht*. Opgeroepen op maart 2023, van SOVON: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/8630>

Vlinderstichting. (2023). *Grote vos*. Opgehaald van Vlinderstichting: <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-vos>

Vlinderstichting. (2023). *Teunisbloempijlstaart*. Opgeroepen op februari 2023, van Vlinderstichting: <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/teunisbloempijlstaart>

Zoogdiervereniging. (2023). *Bever*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

Zoogdiervereniging. (2023). *Boommarter*. Opgeroepen op oktober 2022, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>

Zoogdiervereniging. (2023). *Bunzing*. Opgeroepen op oktober 2022, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>

Zoogdiervereniging. (2023). *Das*. Opgeroepen op januari 2023, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

Zoogdiervereniging. (2023). *Eekhoorn*. Opgeroepen op februari 2023, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdiervereniging. (2023). *Meervleermuis*. Opgeroepen op maart 2023, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/meervleermuis>

Zoogdiervereniging. (2023). *Steenmarter*. Opgeroepen op oktober 2022, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

Zoogdiervereniging. (2023). *Vleermuizen*. Opgeroepen op februari 2023, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten?filterterm=197>

Zoogdiervereniging. (2023). *Wezel*. Opgeroepen op oktober 2022, van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Tenzij anders vermeld zijn de opgenomen foto's gemaakt door [REDACTED]

Bijlagen

Bijlage I Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden vanaf 1 januari 2017 wettelijk vastgelegd in de Wnb onder hoofdstukken 1, 2 en 3. Onder deze natuurwaarden worden verstaan: Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende (beschermde) dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Nederland telt 166 Natura 2000-gebieden (habitatrichtlijn en/of vogelrichtlijn), die deel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden, waar Europese richtlijnen van kracht zijn om de zeer gevarieerde en rijke natuur te behouden binnen de Europese Unie (Kader I.1). Samen hebben ze een oppervlakte van ruim 1,1 miljoen hectare, waarvan ongeveer 69% water, de rest is land (Rijkswaterstaat, 2022). Elk Natura 2000-gebied wordt aangewezen door middel van een aanwijzingsbesluit, waarin de begrenzing wordt vastgesteld en welke natuurwaarden in dat gebied beschermd zijn, de zogeheten instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van vastgestelde habitattypen en habitatsoorten. Voor elk Natura 2000-gebied wordt een beheerplan opgesteld door het Rijk of de Provincie. Daarin staat welke natuurwaarden in het gebied behouden of hersteld moeten worden en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen voor zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten.

Wet natuurbescherming artikel 2.7

2. Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Kader I.1. Wnb artikel 2.7, lid 2. Verbodsbepalingen van toepassing op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is vastgesteld in het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro). Provincies moeten het NNN aanwijzen en begrenzen in provinciale verordeningen (artikel 2.10.2 Barro). Ook moeten zij in hun verordeningen de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden vastleggen (artikel 2.10.3 Barro). Het netwerk omvat o.a. natuurgebieden, landbouwgebieden, grote wateren en alle Natura 2000-gebieden. Het natuurnetwerk behoudt en versterkt de biodiversiteit en verbindt natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Planten en dieren kunnen zich hierdoor van het ene naar het andere gebied verplaatsen, waardoor soorten en populaties van soorten minder geïsoleerd raken en minder kans hebben op uitsterven.

Op grond van artikel 2.10.4 Barro geldt er een 'nee-tenzij'-beschermingsregime voor het NNN. Er mag geen toestemming worden verleend aan activiteiten die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Dit geldt tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten worden gemitigeerd en/of gecompenseerd (CLO, 2020).

Bijzondere nationale natuurgebieden/ weidevogelleefgebieden

Buiten de bescherming van Natura 2000-gebieden en het NNN bevinden zich natuurgebieden die zijn beschermd middels provinciaal ruimtelijk- of natuurbeleid, zoals ganzenfoerageergebied (BIJ12, A01.03 Ganzenfoerageergebied, 2022) en weidevogelgebied (BIJ12, A01.01 Weidevogelgebieden, 2022). Deze bescherming heeft alleen betrekking op activiteiten in deze gebieden en is per provincie geborgd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening/ (de (Provinciale) Omgevingsverordening. Ook voor deze gebieden dient opgenomen te worden of voorgenomen werkzaamheden hier effect op hebben.

Effect van stikstof op beschermde gebieden

Om werkzaamheden uit te voeren worden er vaak machines ingezet, welke kunnen zorgen voor emissie van stikstof naar de lucht. Deze stikstof slaat in het plangebied en de omgeving neer (stikstofdepositie), met als mogelijk gevolg dat de kwaliteit van onder andere beschermde habitattypen achteruitgaat. Als de depositie van stikstof hoger is dan de KDW (kritische depositiewaarde), kan dit leiden tot ongewenste veranderingen in de soortensamenstelling. Per 1 januari 2020 is de wetgeving over hoe om te gaan met stikstof en stikstofdepositie uitgewerkt in de Spoedwet aanpak stikstof. Per 1 juli 2021 is er sprake van een partiële vrijstelling Natura 2000-vergunningsplicht (stikstofdepositie) voor de bouw- en infrasector. De partiële vrijstelling houdt in dat de tijdelijke activiteiten en gevolgen van de door de bouw veroorzaakte stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden buiten beschouwing worden gelaten bij de Wnb-vergunning. Hierbinnen valt ook het realiseren van onder andere de bouw en sloop van energie en telecommunicatie-infrastructuur. Per 2 november 2022 mag de partiële bouwvrijstelling stikstof niet meer worden toegepast (ECLI:NL:RVS:2022:3159). Hierdoor kunnen nu ook de tijdelijke stikstofemissies die vrijkomen tijdens de bouwfase van een project Wnb-vergunningplichtig zijn. Bij een effectbeoordeling dient nu dus zowel de bouwfase als de gebruiksfase van een project te worden beoordeeld.

Soortenbescherming

Beschermde soorten

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten (Kader 1.2.): alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en 'overige/nationale soorten' (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden.

Wnb artikelen 3.1, 3.5 en 3.10:

Wnb artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Wnb artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wnb artikel 3.10

1. Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Kader I.2. Wnb artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 uit de Wnb. Verbodsbepalingen van toepassing op vogels (3.1), habitatrichtlijnsoorten (3.5) en nationaal beschermde soorten (3.10).

De verbodsbepalingen uit de bovenstaande artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang.

Provinciaal vrijgestelde soorten

Daarnaast hebben provincies het recht om af te wijken van de lijst met 'overige soorten' door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten (zie Kader I.3). Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen (zie Tabel I.1 voor de vrijgestelde soorten van alle provincies). Echter, de zorgplicht (Wnb artikel 1.11) is op deze soorten altijd van toepassing. Voor een overzicht van alle beschermde soorten wordt verwezen naar de website van het Ministerie van Economische Zaken: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/wetten>.

Wnb 3.10, lid 2

De verboden gelden voor de vrijgestelde soorten niet bij de uitvoering van handelingen in het kader van:

- a. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen; •
 - c. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - In het algemeen belang.

Kader I.3. Handelingen waarvoor de verboden van Wnb artikel 3.10 niet gelden voor de provinciaal vrijgestelde soorten van alle provincies.

Tabel I.1. Vrijgestelde soorten per provincie. Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 25 april 2022.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x		x ⁵			x				x		x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x ¹							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x		x ⁵			x				x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crociodura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x ²							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x		x ⁵		x	x				x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x ³							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x ⁴							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton</i> (<i>Rana esculentus</i>) (<i>Rana esculenta</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid

x¹ = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

x² = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x³ = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x⁴ = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober (Overheid.nl, 2017)

x⁵ = de vrijstelling voor deze soorten wordt ingetrokken met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening 2022.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels, het is namelijk verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Het verstoren van vogels tijdens het broedseizoen is niet verboden als de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar is. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen, alleen van belang is of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Het beleid omtrent jaarrond beschermde vogelnesten is ontstaan onder de Flora- en faunawet en voortgezet bij de overgang naar de Wnb. Deze jaarrond beschermde nesten zijn onderverdeeld in verschillende categorieën, waarbij de jaarrond beschermde nesten en de categorieën per provincie kunnen verschillen:

Kader I.4 voor de provincies Drenthe, Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, Zuid-Holland.

Kader I.5 voor de provincie Flevoland.

Kader I.6 voor de provincie Limburg;

Kader I.7 voor de provincie Overijssel;

Kader I.8. voor de provincie Friesland (treedt in werking per 1-7-2022;

Kader I.9. voor de provincie Groningen;

Kader I.10. Jaarrond beschermde vogelnesten landelijk voor verbindingen 220kV en hoger.

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Roek, Gierzwaluw, Huismus.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Kerkuil, Oehoe, Grote gele kwikstaart, Ooievaar, Slechtvalk.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Sperwer, Boomvalk, Havik, Ransuil, Wespendif, Zwarte wouw, Buizerd.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Korstnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart, Zwarte specht.*

Kader I.4. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Drenthe / Gelderland / Noord-Brabant / Noord-Holland / Utrecht / Zeeland / Zuid-Holland.

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Kerkuil², Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Gierzwaluw, Huismus, Roek.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Boerenzwaluw, Grote gele kwikstaart, Slechtvalk, Torenvalk.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Bosuil, Ransuil.*

Categorie 5a: In beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale SvI van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. *Beschermde soorten: Boomvalk, Buizerd, Havik, Oehoe, Ooievaar¹, Raaf, Rode wouw, Sperwer, Wespendif, Zeearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5b: In beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Draaihals, Groene specht, Grote bonte specht, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Middelste bonte specht, Oeverzwaluw, Spreeuw, Tapuit, Zwarte specht.*

¹ Ooievaar, wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder ontheffing. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende (goed bereikbare) nesten in de hoogspanningsmast te worden aangeboden (van minimaal vergelijkbare kwaliteit) binnen hetzelfde territorium. ² Kerkuil, in het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Kader I.5. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Flevoland (Provincie Flevoland, 2016, update 2021).

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats. *Beschermde soorten: Kerkuil, Oehoe, Roek, Steenuil*

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Boerenzwaluw, Bosuil, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Huismus, Huiszwaluw, Ooievaar, Slechtvalk.*

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is. *Beschermde soorten: Boomvalk, Havik, Ransuil, Raaf, Rode wouw, Torenvalk, Wespendif, Zwarte wouw.*

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft. *Beschermde soorten: Bijeneter, Blauwe reiger, Buizerd, Draaihals, Grauwe klauwier, Grutto, IJsvogel, Kramsvogel, Kwartelkoning, Oeverzwaluw, Paapje, Ringmus, Roerdomp, Sperwer, Spotvogel, Visdief, Wulp, Zomertortel, Zwarte specht.*

Kader I.6. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Limburg (Provincie Limburg, 2017).

Categorie 1 Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Gierzwaluw, Huismus, Huiszwaluw, Roek.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Boerenzwaluw, Bosuil, Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk, Zwarte specht.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Boomvalk, Buizerd, Havik, Raaf, Ransuil, Sperwer, Torenvalk, Wespendif, Zeearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Draaihals, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Grutto, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kortsnavelboomkruiper, Middelste bonte specht, Oeverzwaluw, Ringmus, Spreeuw, Tapuit, Tureluur, Veldleeuwerik, Wulp, Zomertortel, Zwarte mees, Zwarte roodstaart.*

Kader I.7. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Overijssel (Provincie Overijssel, 2022).

Categorie 1 Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Huismus, Kerkuil, Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Aalscholver, Blauwe Reiger, Dwergstern, Gierzwaluw, Grote Stern, Grote Zilverreiger, Huiszwaluw, Lepelaar, Noordse Stern, Purperreiger, Ringmus, Roek, Stormmeeuw, Zwarte Stern, Zwartkopmeeuw.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Bosuil, Grote gele kwikstaart, IJsvogel, Oehoe, Ooievaar, Raaf, Slechtvalk, Torenvalk, Zwarte specht.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Boomvalk, Buizerd, Draaihals, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendif, Zeearend, Zwarte wouw.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Echter, nesten van categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Daarom is bij het aantreffen van een nest van een categorie 5-soort binnen de invloedssfeer van een voorgenomen (ruimtelijke) ontwikkeling, voorafgaand aan het uitvoeren van die ontwikkeling te allen tijde een omgevingscheck noodzakelijk. *Beschermde soorten: Bergeend, Blauwe kiekendief, Boerenzwaluw, Bontbekplevier, Eider, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grote mantelmeeuw, Grutto, Kleine bonte specht, Kleine mantelmeeuw, Kokmeeuw, Kraanvogel, Middelste bonte specht, Oeverzwaluw, Paapje, Ruigpootuil, Scholekster, Spreeuw, Strandplevier, Visdief, Zilvermeeuw.*

Kader I.8. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Friesland, treedt in werking met Omgevingswet (Provincie Fryslân, 2022).

De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee jaarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen.

Kader I.9. Jaarrond beschermde vogelnesten provincie Groningen.

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. *Beschermde soorten: Steenuil.*

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Roek, Gierzwaluw, Huismus.*

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. *Beschermde soorten: Kerkuil, Oehoe, Grote gele kwikstaart, Ooievaar, Slechtvalk.*

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. *Beschermde soorten: Sperwer, Boomvalk, Havik, Ransuil, Wespandief, Zwarte wouw, Buizerd.*

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. *Beschermde soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart, Zwarte specht.*

Kader I.10. Jaarrond beschermde vogelnesten landelijk voor verbindingen 220kV en hoger (RVO, 2022).

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde) de zorgplicht uit Wnb artikel 1.11. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden dienen te worden.

Vergunning / ontheffing

Natura 2000-gebieden

Om een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uit te kunnen voeren dient een vergunning aangevraagd te worden bij gedeputeerde staten (zie Kader I.9). Gedeputeerde staten verlenen een vergunning uitsluitend indien is voldaan aan Wnb artikel 2.8. Voor een plan maakt de aanvrager van de vergunning een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied. Er wordt uitsluitend een vergunning verleend, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Hier kan onder voorwaarden een uitzondering op gemaakt worden (zie Kader I.11 Wnb artikel 2.8 lid 4 en 5). Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan. De verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project.

Beoordeling van plannen en projecten m.b.t. Natura 2000-gebieden (Wnb artikel 2.8 lid 4 en 5)

4 In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
- c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

5 Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:

- a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
- b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

Kader I.11. Wnb artikel 2.8 lid 4 en 5, vergunning voor plannen en projecten in Natura 2000-gebieden.

Vergunning / ontheffing / gedragscode**Vogelrichtlijn- en habitatrichtlijnsoorten**

Wanneer er minimaal één verbodsbepaling uit Wnb artikel 3.1 en/of Wnb artikel 3.5 overtreden wordt door een voorgenomen activiteit, dient een ontheffing (zie Kader I.12) aangevraagd te worden bij de provincie waarin de werkzaamheden plaatsvinden of Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), of dient er gebruik te worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden.

Wanneer overtredingen van de verbodsbepalingen voorkomen kunnen worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch een ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen 'goed te laten keuren'. Indien het bevoegde gezag de maatregelen 'goedkeurt', wordt door hen een 'positieve afwijzing' afgegeven. Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit nader onderzoek vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zoveel mogelijk worden voorkomen, dan wel beperkt.

Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen (Wnb artikel 3.8 lid 5)

wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer er voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

1° in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;

2° ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

4° voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of

5° om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang 3: 'dwingende reden van groot openbaar belang'.

Kader I.12. Wnb artikel 3.8 lid 5, ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen.

Overige/nationaal beschermde soorten

Voor de soorten uit deze categorie kan een vrijstelling gelden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10, mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft er geen vergunning en/of ontheffing aangevraagd te worden voor overtreding van één of meerdere verbodsbepalingen uit Wnb artikel 3.10. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een vergunning en/of ontheffing aangevraagd te worden. De vergunning en/of ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de vogel- en habitatrichtlijnsoorten.

Bijlage II Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied Veluwe

Het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen als habitat- en vogelrichtlijngebied (Provincie Gelderland, 2018). De belangrijkste instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen habitattypen, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten zijn opgenomen in Tabel 1, waarbij behoudsdoelstellingen aangegeven zijn met '=' en uitbreidingsdoelstellingen met '>'. Voor de vogelrichtlijnsoorten is het doelaantal broedparen opgenomen.

Tabel 1. Instandhoudingsdoelstellingen habitattypen, habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten Veluwe.

Instandhoudingsdoelstellingen		Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie omvang
Habitattypen				
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	>	>	
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=	
H2330	Zandverstuivingen	>	>	
H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=	
H3160	Zure vennen	=	>	
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	>	>	
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>	>	
H4030	Droge heiden	>	>	
H5130	Jeneverbesstruwelen	=	>	
H6230	*Heischrale graslanden	>	>	
H6410	Blauwgraslanden	>	>	
H7110B	*Actieve hoogvenen (heideveentjes)	>	>	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	=	=	
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	>	>	
H7230	Kalkmoerassen	=	=	
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	>	>	
H9190	Oude eikenbossen	>	>	
H91D0	*Hoogveenbossen	=	=	
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen	=	>	
Habitatsoorten				
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>
H1083	Vliegend hert	>	>	>
H1096	Beekprik	>	>	>
H1163	Rivierdonderpad	>	=	>
H1166	Kamsalamander	=	=	=

H1318	Meervleermuis	=	=	=
H1831	Drijvende waterweegbree	=	=	=
Broedvogels				
A072	Wespendief	=	=	100
A224	Nachtzwaluw	=	=	610
A229	Ijsvogel	=	=	30
A233	Draaihal	>	>	(her)vestiging
A236	Zwarte specht	=	=	400
A246	Boomleeuwerik	=	=	2400
A255	Duinpieper	>	>	(her)vestiging
A276	Roodborsttapuit	=	=	1100
A277	Tapuit	>	>	100
A338	Grauwe klauwier	>	>	40

Bijlage III Uitkomsten veldbezoek

Tabel 1. Uitkomsten veldbezoek mast 47.

Mast	47
Datum	9 maart 2023
Tijd	16:00 uur
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit onder andere rietgras, grote kaardenbol, fluitenkruid, en bijvoet.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Roodborst (2x) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor poelkikker: zie paragraaf 3.6.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 2. Uitkomsten veldbezoek mast 48.

Mast	48
Datum	9 maart 2023
Tijd	15:30 uur
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit onder andere gras spec., fluitenkruid, gewoon speenkruid en braam spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Kauw ter plaatse en houtduif overvliegend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor poelkikker: zie paragraaf 3.6.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 3. Uitkomsten veldbezoek mast 49.

Mast	49
Datum	9 maart 2023
Tijd	15:00 uur
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit onder andere gras spec., kleeftkruid, grote brandnetel en speenkruid. Struweel van gewone vlier.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Heggenmus baltsend/zingend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor poelkikker: zie paragraaf 3.6.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor ringslang: zie paragraaf 3.6.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 4. Uitkomsten veldbezoek mast 50.

Mast	50
Datum	9 maart 2023
Tijd	13:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec., boterbloem spec., ridderzuring, gewone speenkruid, ooievaarsbek spec., paardenbloem en braam spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Kolganzen (circa 50) ter plaatse. Raaf ter plaatse met nestmateriaal.
Vogelnesten in mast aanwezig	Bezet ravennest in mast waargenomen: zie paragraaf 3.5.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor poelkikker: zie paragraaf 3.6.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor ringslang: zie paragraaf 3.6.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 5. Uitkomsten veldbezoek mast 51.

Mast	51
Datum	9 maart 2023
Tijd	13:30
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec., boterbloem spec., ridderzuring, gewone speenkruid, ooievaarsbek spec., paardenbloem en braam spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Kolganzen (circa 50) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor ringslang: zie paragraaf 3.6.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 6. Uitkomsten veldbezoek mast 52.

Mast	52
Datum	9 maart 2023
Tijd	14:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec., boterbloem spec., ridderzuring, gewone speenkruid, ooievaarsbek spec., paardenbloem en braam spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Merel (2) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. Wel potentie voor ringslang: zie paragraaf 3.6.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 7. Uitkomsten veldbezoek mast 53.

Mast	53
Datum	9 maart 2023
Tijd	14:30
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit hoofdzakelijk klimop.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Houtduif (4x) ter plaatse, groene specht baltsend/zingend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 8. Uitkomsten veldbezoek mast 54.

Mast	54
Datum	9 maart 2023
Tijd	12:30
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec., braam spec. en gewone vlier.
Grondgebonden zoogdieren	Bijburcht das in omgeving mast: zie paragraaf 3.2.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Koolmees roepend, ooievaar en buizerd overvliegend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 9. Uitkomsten veldbezoek mast 55.

Mast	55
Datum	9 maart 2023
Tijd	12:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec., ooievaarsbek spec. en vogelmuur.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Koolmees roepend, ooievaar en buizerd overvliegend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 10. Uitkomsten veldbezoek mast 56.

Mast	56
Datum	9 maart 2023
Tijd	11:30
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit grote brandnetel, grote weegbree, gras spec., fluitenkruid en kleeftkruid.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Geen vogels waargenomen.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 11. Uitkomsten veldbezoek mast 57.

Mast	57
Datum	9 maart 2023
Tijd	11:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Struweel van braam spec. Kruidlaag bestaande uit gras spec., smalle weegbree, ooievaarsbek spec., vogelmuur.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Groene specht baltsend/zingend en koolmees roepend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 12. Uitkomsten veldbezoek mast 58.

Mast	58
Datum	9 maart 2023
Tijd	11:30
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit gras spec. en vogelmuur.
Grondgebonden zoogdieren	Twee eekhoornnesten waargenomen: zie paragraaf 3.2.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Zwarte kraai ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 13. Uitkomsten veldbezoek mast 59.

Mast	59
Datum	9 maart 2023
Tijd	10:30 uur
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit braam spec., vogelmuur en gras spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Houtduif overvliegend, boomklever roepend, vink (4) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 14. Uitkomsten veldbezoek mast 60.

Mast	60
Datum	9 maart 2023
Tijd	11:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidlaag bestaande uit braam spec., kluwenhoornbloem, gras spec., ooievaarsbek spec. en vogelmuur.
Grondgebonden zoogdieren	Vluchtpijp van das onder de mast: zie paragraaf 3.2.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Houtduif overvliegend, boomklever roepend, vink (4) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 15. Uitkomsten veldbezoek mast 64.

Mast	64
Datum	9 maart 2023
Tijd	10:00
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidplaag bestaande uit gras spec., paardenbloem, paarse dovennetel en gewone vlier.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Merel en pimpelmees ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 16. Uitkomsten veldbezoek mast 67.

Mast	67
Datum	9 maart 2023
Tijd	9:15
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidplaaq bestaande braam spec. en gras spec.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Grote bonte specht roepend. Boomklever, vink (6), merel (2) en pimpelmees (2) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 17. Uitkomsten veldbezoek mast 68.

Mast	68
Datum	9 maart 2023
Tijd	8:15
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidplag bestaande braam spec., vogelmuur en winterporselein.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Roodborst (2) ter plaatse.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.

Tabel 18. Uitkomsten veldbezoek mast 69.

Mast	69
Datum	9 maart 2023
Tijd	8:45
Temperatuur	4 °C
Bewolking	8/8
Wind	4 bft
Neerslag	Lichte regen
Overzichtsfoto	
Vegetatie onder de mast en op de rijroute	Kruidplaag bestaande uit rode kornoelje, braam spec. en vogelmuur.
Grondgebonden zoogdieren	Geen grondgebonden zoogdieren rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vleermuizen	Geen vleermuizen rondom de mast waargenomen en geen essentieel foerageergebied aanwezig.
Vogels	Roodborst roepend.
Vogelnesten in mast aanwezig	Geen nesten in de mast waargenomen.
Amfibieën	Geen amfibieën rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Reptielen	Geen reptielen rondom de mast waargenomen. En geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Vissen	Geen vissen rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten, door het ontbreken van waterlichamen.
Insecten	Geen insecten rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.
Weekdieren	Geen weekdieren rondom de mast waargenomen en geen potentie voor kritische en/of beschermde soorten.